



Vlaams
Parlement

stuk **1266** (2011-2012) – Nr. 2
ingediend op 12 december 2011 (2011-2012)

Nota van de Vlaamse Regering

Conceptnota Integratie en Inburgering

Hoorzitting

Verslag

namens de Commissie voor Bestuurszaken,
Binnenlands Bestuur, Decreetsevaluatie, Inburgering en Toerisme
uitgebracht door mevrouw Fatma Pehlivan

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: mevrouw Annick De Ridder.

Vaste leden:

mevrouw Karin Brouwers, de heren Jan Durnez, Ward Kennes, Jan Verfaillie;
de heren Stefaan Sintobin, Joris Van Hauthem, mevrouw Linda Vissers;
de heer Marnic De Meulemeester, mevrouw Annick De Ridder;
de heer Kurt De Loor, mevrouw Els Robeyns;
de heren Lieven Dehandschutter, Willy Segers;
mevrouw Patricia De Waele;
de heer Bart Caron.

Plaatsvervangers:

mevrouw Vera Jans, de heer Jan Laurys, mevrouw Valerie Taeldeman, de heer Johan Verstreken;
de dames Katleen Martens, Marleen Van den Eynde, de heer Wim Wienen;
de heer Marc Vanden Bussche, mevrouw Khadija Zamouri;
de heer Steve D'Hulster, mevrouw Fatma Pehlivan;
mevrouw Lies Jans, de heer Karim Van Overmeire;
de heer Peter Reekmans;
mevrouw Mieke Vogels.

Toegevoegde leden:

de heer Christian Van Eyken.

Stukken in het dossier:

1266 (2011-2012) – Nr. 1: Nota van de regering

INHOUD

I.	Uiteenzettingen door de genodigden	4
1.	Uiteenzetting door mevrouw Naima Charkaoui, directeur Vlaams Minderhedenforum	4
2.	Uiteenzetting door de heer Herman Lauwers, voorzitter Kruispunt Migratie- Integratie	5
3.	Uiteenzetting door de heer Piet Van Schuylenbergh, directeur afdeling OCMW van de VVSG	7
4.	Uiteenzetting door de heer Johan Leman, voorzitter van vzw Regionaal integratiecentrum Foyer Brussel	9
5.	Uiteenzetting door de heer Eric De Jonge, algemeen directeur van het Brussels Onthaalbureau bon vzw	10
6.	Uiteenzetting door de heer Paul Van Steenvoort, bedrijfsdirecteur districts- en loketwerking stad Antwerpen	11
7.	Uiteenzetting door de heer William Blondeel, directeur Welzijn en Gezondheid provincie Oost-Vlaanderen	12
II.	Vragen en opmerkingen van de commissieleden	14
1.	Tussenkoms van mevrouw Khadija Zamouri	14
2.	Tussenkoms van de heer Bart Caron	15
3.	Tussenkoms van de heer Lieven Dehandschutter	15
4.	Tussenkoms van mevrouw Fatma Pehlivan	16
5.	Tussenkoms van de heer Jan Durnez	16
6.	Tussenkoms van de heer Paul Delva	17
7.	Tussenkoms van de heer Willy Segers	17
8.	Tussenkoms van de heer Ward Kennes	18
III.	Antwoorden van de genodigden	18
1.	Antwoorden van mevrouw Naima Charkaoui	18
2.	Antwoorden van de heer Herman Lauwers	20
3.	Antwoorden van de heer Piet Van Schuylenbergh	22
4.	Antwoorden van de heer Johan Leman	23
5.	Antwoorden van de heer Eric De Jonge	24
6.	Antwoorden van de heer Paul Van Steenvoort	25
7.	Antwoorden van de heer William Blondeel	25
IV.	Replieken en aanvullende antwoorden	26
	Gebruikte afkortingen	28
	Bijlage	29

De Commissie voor Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Decreetsevaluatie, Inburgering en Toerisme hield op 29 november 2011 een hoorzitting over de conceptnota Integratie en Inburgering van de Vlaamse Regering. Deze conceptnota werd eerder besproken met de minister bevoegd voor Inburgering op 26 oktober 2011. Het verslag hiervan is terug te vinden in *Hand. VI. Parl. 2011-12*, nr. C43-BIN3.

Door de provincie Vlaams-Brabant werd schriftelijk een standpunt overgemaakt, waarin tevens gereageerd werd op bepaalde uitspraken die gedaan werden tijdens de hoorzitting. U vindt dit standpunt als bijlage (zie pag. 31).

I. UITEENZETTINGEN DOOR DE GENODIGDEN

1. Uiteenzetting door mevrouw Naima Charkaoui, directeur Vlaams Minderhedenforum

Mevrouw *Naima Charkaoui* zegt dat het Vlaams Minderhedenforum ervan uitgaat dat de hervorming wel degelijk nodig is. Dat item was ook opgenomen in het memorandum dat werd opgemaakt naar aanleiding van de verkiezingen van 2009. Er is meer afstemming mogelijk binnen de sector en de deelsectoren en met actoren buiten de sector. Er is ook een beter evenwicht nodig tussen de eerste en de tweede lijn. Behalve inburgering gaat er in de sector heel veel aandacht naar de tweede lijn en te weinig naar de eerste lijn.

Het Vlaams Minderhedenforum is voorstander van een grondige aanpak die vertrekt van een analyse, een missie en strategische doelen. Het centrum betreurt dat de krijtlijnen van de hervorming intussen al vaststaan, terwijl het actieplan van de Vlaamse overheid rond integratie nog niet afgerond is. Dergelijke hervormingen behoeven een interactief participatieproces met alle interne betrokkenen, namelijk de sectoren zelf en de doelgroepen, en met externe betrokkenen, de sectoren buiten de integratiesector die sterk samenhangen met deze sector.

Een positief punt in de conceptnota is dat het probleem van de afstemming tussen deelsectoren en regio's aangepakt wordt. Een aantal regio's valt echter buiten de hervorming. Het is dan ook de vraag of dat de afstemming niet zal bemoeilijken.

Er is ook gevaar voor verkokering. Het is een bekend probleem bij de overheid dat sectoren mettertijd een leven op zich gaan leiden. Het Minderhedenforum vreest dat het samenbrengen van de subsectoren in een extern verzelfstandigd agentschap (EVA) zal leiden tot een barrière die de afstemming met andere belangrijke sectoren zal bemoeilijken. Het integratiebeleid dient nochtans inclusief te zijn. Het moet zich afspelen in samenwerking met de andere sectoren.

Een EVA is een overheidsorganisatie. Dit EVA zou op het vlak van de integratie de enige grote actor worden. Het Minderhedenforum vraagt zich af of de overheid de meest geschikte actor is inzake integratie. Dit domein heeft immers te maken met snelle veranderingen en sterke regionale verschillen, waar men ook sterk afhankelijk is van samenwerking met burgers om te werken aan sociale cohesie en aan het draagvlak.

Het Minderhedenforum doet een aantal voorstellen. De sector moet beschikken over voldoende autonome handelingsruimte. Dat moet met de sector zelf worden uitgeklaard. Men moet inzetten op de participatie van etnisch-culturele minderheden. Dat is nu al een blinde vlek in het integratiebeleid. Als men kiest voor een EVA dat nog sterker dan nu door de overheid wordt aangestuurd, dan moet er zeker werk worden gemaakt van participatie van onderuit. Dat betekent dat men moet werken aan 'empowerment', zoals het verenigingsleven in Vlaanderen vanouds doet. Alloctonenverenigingen kunnen een brugfunctie vervullen. Actoren in de samenleving die inzetten op interculturalisering zijn immers vaak afhankelijk van verenigingen en van het Minderhedenforum om de brug te leggen naar de minderheden zelf. Ook feedback is belangrijk. De voorzieningen, en zeker die van de overheid, moeten weten hoe de minderheden hun werking ervaren.

Het Minderhedenforum doet ook een heel concreet voorstel. De conceptnota zegt dat het Vlaams Minderhedenforum zal versterkt worden. Het Minderhedenforum stelt voor dat het zou ingeschakeld worden om ervoor te zorgen dat het participatieverhaal geen dode letter blijft. Uiteraard moet de participatie worden ingevuld buiten het EVA. Het Minderhedenforum en de verenigingen zijn daarvoor het best geplaatst. Om dit waar te maken is het belangrijk dat het Minderhedenforum ook op het lokale niveau verenigingen sterker kan maken door ze samen te brengen en van daaruit de link leggen naar overheden en naar andere actoren binnen de samenleving. Het Minderhedenforum zou ook structurele participatieprojecten kunnen opstarten bij de verenigingen zelf. Er bestaan bijvoorbeeld verenigingen die mensen begeleiden in hun werkloosheid en die samenwerken met de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB). Men zou ook kunnen denken aan projecten om ouders te betrekken bij de schoolloopbaan van hun kinderen. Op dat vlak kunnen de sociaal-culturele verenigingen een bijdrage leveren. Het Minderhedenforum zou dat graag doen op een gecoördineerde manier.

Momenteel gaat 1 percent van de middelen in deze sector naar participatie, dus naar het Minderhedenforum. Als men participatie ernstig neemt, moet men dat optrekken naar 15 percent.

2. Uiteenzetting door de heer Herman Lauwers, voorzitter Kruispunt Migratie-Integratie

De heer *Herman Lauwers* stelt dat het Kruispunt Migratie-Integratie een expertisecentrum is en opvolger van het vroegere Vlaams Minderhedencentrum is, niet te verwarren met het Vlaams Minderhedenforum. Het Kruispunt is geen belangenverdediger van de doelgroep of van de integratiesector. Hij brengt zijn presentatie namens het dagelijks bestuur van het Kruispunt. Hij zal spreken over het hele werkveld, maar dat betekent niet dat hij spreekt namens het werkveld.

Er is nog veel onduidelijkheid over deze conceptnota. Er is bijvoorbeeld sprake van het aanduiden van een veranderingsmanager. Het is echter niet duidelijk wat deze manager momenteel doet, met wie hij praat, welke acties hij onderneemt en in welke richting de zaken evolueren. Er zijn wel verschillende sectorale werkgroepen geweest en de centrale werkgroep in de schoot van de administratie en van het kabinet. Die hadden echter een welomschreven opdracht die slechts een onderdeel uitmaakt van de conceptnota.

Het Kruispunt gaat akkoord met een heel aantal doelstellingen en opties van de conceptnota, onder meer de efficiëntie, de effectiviteit, meer coördinatie tussen de sectoren, de doelgroepen, het concept van de centra voor leerbaanopleiding, waarin ook de Huisen van het Nederlands zouden worden geïntegreerd, de versterking van het participatieorgaan en een grotere regierol voor de lokale besturen.

Het Kruispunt heeft wel een viertal bezwaren tegen de EVA-constructie. Om te beginnen was het verbaasd dat dergelijke structuur werd opgenomen in de conceptnota. Daar was geen sprake van in het witboek, in de motie die in januari 2011 werd goedgekeurd in het Vlaams Parlement, in de beleidsbrief noch in de bevragingsronde die werd georganiseerd binnen de sector.

Als rechtsfiguur is een EVA bedoeld om een administratie te verzelfstandigen, waarbij er structureel medebestuur moet zijn van derden. In de conceptnota staat echter dat de EVA-constructie voor honderd percent eigendom zou zijn van de Vlaamse overheid. Zo komt men eigenlijk terecht in een IVA-constructie (IVA: intern verzelfstandigd agentschap). In de conceptnota wordt dus een mix van IVA en EVA gemaakt. Allicht zal de Vlaamse Adviesraad voor Bestuurszaken (VLABEST) daar opmerkingen over hebben. Waar de EVA's bedoeld waren als een mechanisme om te decentraliseren en te verzelfstandigen, wordt het hier gebruikt om een autonome sector onder de vleugels van de overheid te brengen.

Er ontstaat een conflict tussen de top-downaansturing die eigen is aan een EVA, zeker zoals die omschreven is in de conceptnota, en de intentie van de minister om een regierol te geven aan het lokale niveau. Allicht zal de heer Van Schuylenbergh van de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) het daarover nog hebben.

Gemiddeld zou slechts 45% van de vandaag geleverde prestaties worden gevat door het EVA. 41% van de inburgeringscontracten zou onder het EVA vallen. Het gaat om 47% van de tolkuren ter plaatse, 23% van de vertaalde pagina's en vier op de acht huidige integratiecentra. Het gaat dus om een bijzondere EVA-constructie, te meer daar Brussel, Antwerpen, Gent en Limburg niet onder deze regeling zouden vallen. De provincie Vlaams-Brabant valt er dan weer wel onder hoewel Vlaams-Brabant vandaag ook een provinciale structuur heeft. Daardoor moet men voor de onderlinge afstemming een beroep doen op onderlinge convenanten. In de grootsteden komen de meeste nieuwe groepen aan, zijn de confrontaties tussen de verschillende doelgroepen vaak het grootst, is het middenveld het best georganiseerd en wordt er het meest experimenteel gewerkt. Die ervaring zit echter buiten het EVA. Dat is volgens het Kruispunt onlogisch en geen goede vertrekbasis en creëert via de convenanten extra planlasten.

Een EVA-constructie wordt beschouwd als semi-overheid, zeker binnen de constellatie die beschreven is in de conceptnota. Alleszins wordt een EVA gepercipieerd als een overheidsconstructie. Men mag er niet van uitgaan dat de sectoren en het Kruispunt niet zouden willen meewerken aan de uitvoering van het Vlaams beleid terzake. Het probleem is dus niet van politieke aard, wel van bestuurlijke aard. Het gaat om de principiële discussie over wat de rol is van de overheid en wat beter wordt opgenomen door andere structuren in de samenleving. De integratiecentra hebben onder meer als opdracht om aan conflictbemiddeling te doen. Daar kunnen overheden, scholen en de privésector bij betrokken zijn. Dat kan inhoudelijk gaan over hoofddoeken, over moskeeën, over opvangcentra in een bepaalde gemeente. Dergelijke conflictbemiddeling is moeilijk voor een agent van de overheid. Hetzelfde geldt voor het onderhandelen, het aftoetsen van grenzen, het experimenteren, bijvoorbeeld met woonwagenterreinen, het benutten van de opgedane ervaring in andere situaties.

De juridische kennisopbouw binnen het Kruispunt verloopt via contacten op federaal en Europees niveau en contacten met de universiteiten. Op basis daarvan geven ze gespecialiseerde vaktijdschriften uit die door de universitaire wereld en door juristen sterk op prijs worden gesteld. Het gaat over internationaal privaatrecht, over vreemdelingenrecht. Die tijdschriften staan onder redactie van professoren van universiteiten. Deze tijdschriften vertolken natuurlijk niet uitsluitend de visie van de Vlaamse overheid op juridisch vlak. Ze geven ook advies, niet alleen aan de Vlaamse Regering, maar ook aan de Federale Regering, aan advocaten en aan particuliere organisaties die werken voor mensen zonder wettig verblijf. De advocaten die door deze juristen worden geadviseerd, procederen misschien tegen de Vlaamse overheid of tegen een gemeentebestuur. Hij denkt dat deze juristen deze rol niet kunnen blijven vervullen binnen dat statuut.

Er is dus eigenlijk nood aan een niet-gouvernementele middenpositie tussen overheid en burger, weliswaar erkend en gesubsidieerd door de Vlaamse overheid, waarbij gewerkt wordt met convenants en met opdrachten van de Vlaamse overheid, maar met een zekere mate van autonomie. Dat kan inderdaad leiden tot spanningen. Men kan dat vergelijken met de situatie van de cultuursector die eveneens gesubsidieerd wordt en die toch nood heeft aan autonomie. Het gaat er niet om dat men met deze sector belangenverdediger wil zijn van die doelgroepen. Dat is de taak van het Minderhedenforum. De mensen van de integratiesector hebben een diplomatieke marge nodig. Men vertrekt niet vanuit een levensbeschouwing, men kan geen agent zijn van de Vlaamse overheid, maar men moet op de brug gaan staan tussen beide.

Het Kruispunt heeft geprobeerd een aanzet te geven tot een alternatief. Een dergelijk alternatief moet rekening houden met het feit dat de reële nood aan afstemming verschillend is voor de onthaalbureaus, die de doelgroepen individueel benaderen, en de integratiecentra

die meer groepsdynamische processen behandelen. Op de eerste lijn, waar de burger rechtstreeks in contact komt met de overheden, moeten de lokale besturen een grote regierol krijgen, zowel voor het onthaalbeleid als de inburgering (vandaag doen gemeentebesturen dat ook voor mensen die vanuit een andere Belgische gemeente komen), de administratie moet instaan voor het doelenkader, voor de inspectie, voor de opleiding van docenten maatschappelijke oriëntatie en voor trajectbegeleiders. Dat is vergelijkbaar met de verhouding tussen het gemeentelijk onderwijs, dat ook een grote mate van autonomie heeft, en de aansturing ervan door de administratie van Onderwijs. Tweede element is dat een gemeentelijk integratiebeleid moet gaan over wat vandaag de integratiediensten doen. Daarbij gaat het om het interculturaliseren van de eigen diensten, het werken aan sociale cohesie en het nemen van maatregelen rond bijvoorbeeld het offerfeest en begraafplaatsen.

Voor wat de tweede lijn betreft, het Vlaamse niveau dus, denkt de spreker aan een nieuwe vzw voor de huidige integratiecentra en het huidige Expertisecentrum, behalve dan die taken van het Expertisecentrum die kunnen overgenomen worden door het administratie. Het gaat dan over de inburgering die erbij gekomen is in het nieuwe convenant met het Kruispunt. Die zou in dat model eventueel terug naar de administratie kunnen gaan, met lokaties bijvoorbeeld in de dertien centrumsteden en in de Vlaamse Rand. Antwerpen en Gent vallen daar dan ook onder zoals in het voorstel van de conceptnota. De Vlaamse Rand wordt expliciet vermeld omdat die geen eigen centrumstad heeft en omdat de specifieke problematiek van de Franstaligheid een rol speelt. In de algemene vergadering en in de raad van bestuur van die vzw kan de Vlaamse Regering zetelen, maar ook VVSG, het Minderhedenforum, de VDAB, de centra algemeen welzijnswerk (CAW), de grote steden, de Huizen van het Nederlands, de samenlevingsopbouw.

Een tweede aspect van de tweede lijn is het sociaal vertalen en tolken. De diensten voor het sociaal vertalen en tolken hebben enkele jaren geleden een wetenschappelijke studie laten maken over de vraag welke organisatievorm voor hen het meest geschikt is. Die bevindingen zouden in de mate van het mogelijke moeten worden geïmplementeerd. Mogelijk wijken die bevindingen op sommige punten af van het voorstel van het Kruispunt rond de oprichting van een nieuwe vzw. De sociale vertalers en tolken hebben echter te maken met een aantal eigen professionele vereisten. Zij hebben niet alleen een werking op het terrein, maar ook een nationale en een Vlaamse werking via het telefonisch tolken. Met moet dus nagaan of er voor die sector geen eigenstandige structuur moet worden uitgewerkt.

Voor Brussel is een specifieke oplossing nodig, in overleg met de VGC. Het Minderhedenforum moet worden versterkt als partner in de participatie.

Tot besluit stelt de heer Lauwers dat het Kruispunt geen tabula rasa maakt van het voorstel dat ter tafel ligt. Het kan zich aansluiten bij heel wat bezorgdheden en opties van de minister. Het Vlaams Parlement heeft echter nog mogelijkheden om de conceptnota op een aantal punten bij te sturen.

3. Uiteenzetting door de heer Piet Van Schuylenbergh, directeur afdeling OCMW van de VVSG

De heer *Piet Van Schuylenbergh* vindt de doelstellingen van de hervorming goed. Meer efficiëntie, meer effectiviteit en klantvriendelijkheid zijn terechte uitgangspunten. Het is echter de vraag of men deze doelstellingen ook realiseert met voorliggende hervorming. De VVSG heeft de indruk dat het hervormingsplan vooral een kwestie is van structuren. De reële afstemmingsproblemen tussen de sectoren worden daarbij niet echt aangepakt. Men beperkt zich ertoe de bestaande vzw's onder te brengen in een nieuwe structuur. Het is goed dat de lokale besturen in de conceptnota van de minister een belangrijke partner zijn. Men moet echter afwachten wat dat in de praktijk zal betekenen, zeker in relatie met de EVA-structuur die nu wordt gecreëerd.

Voor de afstemming met de lokale besturen zegt de conceptnota dat de strategische plannen van het EVA per regio worden omgezet in regionale actieplannen die afgestemd worden op de lokale noden en de lokale beleidsprioriteiten. Het is echter onduidelijk wat de term ‘afstemmen’ precies inhoudt. Hoe verhoudt zich dat tot de regierol van de lokale besturen? Wat is een regierol eigenlijk? Regie betekent eigenlijk sturen. Men kan ook uitvoeren – dan is men actor – of ondersteunen. De VVSG vraagt zich dus af wat de regierol in de praktijk zal betekenen, zeker in verhouding tot het EVA. Het EVA is een Vlaams overheidsagentschap dat het Vlaams beleid moet uitvoeren. Dat is voor de VVSG het belangrijkste probleem van de conceptnota. Als men de regierol van de lokale besturen ten volle wil laten spelen, moet men ze dan ook niet de instrumenten geven om die regierol waar te maken?

De centra voor leerloopbaanbegeleiding worden bij onderwijs ondergebracht en niet langer bij inburgering en integratie. Men zal wel moeten nagaan hoe dit kan worden afgestemd op de rol van de lokale besturen. De Huizen van het Nederlands zullen in die centra worden geïntegreerd. De opdracht van de centra is echter ruimer. Ze zullen zich onder meer moeten toeleggen op het leren van volwassenen met een specifieke leervraag en leernood. Dat is een brede omschrijving waarmee men terechtkomt op het terrein van gemeenten, OCMW's, werkwinkels en dergelijke meer. In de conceptnota blijft het echter onduidelijk hoe die verschillende actoren zich tegenover elkaar zullen verhouden.

De echte afstemmingsproblemen zijn niet zozeer de structuurhervormingen die nu worden geregeld via het EVA. De echte afstemmingsproblemen zijn die tussen alle mogelijke Vlaamse actoren en de lokale besturen. Dat gaat niet alleen om onthaalbureaus, Huizen van het Nederlands en integratiecentra, maar ook om de VDAB. Op het niveau van de individuele cliënt zal er ook afstemming moeten gebeuren tussen de onthaalbureaus en de OCMW's. Toen er nog geen onthaalbureaus waren, namen de OCMW's immers een deel van de taken op zich die nu door de onthaalbureaus worden opgenomen. Ten slotte is er ook afstemming nodig tussen het Vlaams inburgerings- en integratiebeleid en de aanpalende sectoren, onder meer Onderwijs, Wonen, Werk, Jeugd, Cultuur. Al deze beleidsdomeinen bevatten aspecten die belangrijk zijn voor integratie en inburgering. Men verwacht heel veel van de Vlaamse commissie die zal worden opgericht om alles op elkaar af te stemmen. De spreker betwijfelt echter of dat instrument zal volstaan om een geïntegreerd Vlaams beleid te realiseren.

Men mag daarbij ook het federale beleid niet uit het oog verliezen. Daarbij denkt hij onder meer aan het asielbeleid en het recht op maatschappelijke integratie dat georganiseerd wordt via de OCMW's. De VVSG heeft de indruk dat er weinig afstemming is tussen het federale en het Vlaamse beleid. Op het lokale niveau worden vooral de OCMW's daarmee geconfronteerd.

Er zijn heel wat vragen te stellen bij de keuze voor een EVA. Er is sprake van een regionale spreiding maar de betekenis daarvan wordt niet ingevuld. Er wordt verwezen naar de regioscreening maar het is nog onduidelijk of er vijf regio's zullen zijn of 25. De uitzonderingen die worden gemaakt voor Brussel, Antwerpen, Gent en de provincie Limburg zijn essentieel. De conceptnota stelt dat de regierol is weggelegd voor de lokale besturen. In Antwerpen en Gent, waar het EVA niet optreedt, wordt de uitvoering van het Vlaams beleid dus eigenlijk aan de stad toevertrouwd. Moet de stad dan het Vlaamse beleid uitvoeren of een eigen lokaal beleid voeren? Dit kan leiden tot conflicten. De bevoegdheden van het Vlaamse uitvoeringsagentschap worden dan opgenomen door de gemeenten die ook een eigen regierol hebben. Voor de provincie Limburg is dat nog erger. Daar worden de bevoegdheden van het uitvoeringsagentschap toevertrouwd aan de provincie, terwijl de regierol bij de lokale besturen ligt. Hoe moet dit in de praktijk verlopen? Wat zal die regierol voor de lokale besturen nog betekenen als de provincie uitvoerder van het Vlaamse beleid is?

In het kader van de besprekingen rond het witboek Interne Staatshervorming heeft de VVSG gezegd dat het voorstander is van een versterking van de regierol van de lokale besturen. Regie veronderstelt natuurlijk dat men doorzettingsmacht heeft. Dat betekent dat men de andere actoren kan sturen. Heel wat andere actoren waarmee de gemeenten moeten samenwerken, worden echter aangestuurd op het Vlaamse niveau. Dat is een potentieel conflict. Men zegt vaak dat de lokale besturen niet in staat zijn om die regierol op te nemen. Misschien is een groeitraject mogelijk waarbij men principieel inzet op de regierol voor de lokale besturen en waarbij de Vlaamse overheid de lokale besturen ondersteunt om die regierol op te nemen. Op het vlak van de ruimtelijke ordening is iets gelijkaardigs gebeurd met de ontvoogde ambtenaar of de ontvoogde gemeente. Gemeenten konden voor een stuk de bevoegdheden inzake ruimtelijke ordening overnemen van de gemachtigde Vlaamse ambtenaar, mits ze voldeden aan een aantal kwaliteitsvoorwaarden. Deze werkwijze sluit trouwens aan bij het advies van VLABEST over de hervormingen inzake inburgering en integratie. VLABEST zegt dat het belangrijk is dat er een autoriteit is die de regierol over het inburgerings- en integratiebeleid opneemt. VLABEST geeft de voorkeur aan een aanpak van onderuit. Het meest logische is dat die regierol bij de gemeenten ligt.

4. Uiteenzetting door de heer Johan Leman, voorzitter van vzw Regionaal integratiecentrum Foyer Brussel

De heer *Johan Leman* brengt de standpunten van zijn organisatie, die doorgepraat zijn met het team en met de algemene vergadering. Foyer is actief in Brussel, een stedelijk gewest met meer dan een miljoen inwoners, waarvan ongeveer 65% met allochtone roots. De Vlaamse gemeenschap vormt dus zeker niet de meerderheid. Het Vlaamse regeerakkoord zegt dat men minstens dertig percent van de Brusselaars wil bereiken. Het Brusselse Gewest is dus niet meteen te vergelijken met Vlaamse steden inzake sociale cohesie, sociale inclusie of interculturalisering.

Een eerste bekommernis die de heer Leman onder de aandacht brengt betreft de kwaliteit van het werk. Men kan zich afvragen of er overlappingen zijn tussen de Vlaamse initiatieven in Brussel. Hij zegt formeel dat er in Brussel nauwelijks overlapping bestaat tussen de verschillende werkingen voor de Brusselaars met allochtone roots. Er bestaat hoogstens 5% overlapping tussen de verschillende werkingen. Het is ook niet zo dat iemand die binnenkomt zomaar een unilineair parcours aflegt. Het is niet zo dat iedereen daar door de inburgering gegaan is, dan nadien in de integratiewerking terechtkomt en dan eventueel aan participatiewerking deelneemt. Zo loopt het niet in Brussel.

Ten tweede heeft de minister gelijk wanneer hij zegt dat integratie vooral iets is van lokaal beleid. In Brussel moet men echter rekening houden met de positie van de negentien burgemeesters en OCMW-voorzitters als men reële invloed wil hebben binnen de wijken zelf. En de burgemeesters komen niet vaak of zelfs nooit rechtstreeks in contact met een Vlaamse minister of met het hoofd van een Vlaamse administratie.

Wie organiseert de inburgering en integratie de facto in Brussel? Men kijkt nu vooral naar wat de Vlaamse Gemeenschap organiseert. Nochtans financiert ook de VGC een aantal initiatieven rond inburgering en integratie, bijvoorbeeld Bru-taal, de Brusselwerking van het Minderhedenforum, gemeenschapscentra zoals Pianofabriek, Nekkersdal, Vaartkapoen, Chambery. Die vallen niet onder de Vlaamse Gemeenschap. Het is de inburgering van vzw bon (Vlaamse Gemeenschap) die momenteel nog niet onder de regie van de VGC valt. Voor de regionale integratiewerking van Foyer is dit de facto al meerdere jaren het geval. Als men in Brussel echt een bundeling van de Vlaamse krachten wenst, lost men dit niet op door slechts enkele initiatieven te bundelen, namelijk degene die door de Vlaamse Gemeenschap betoelaagd worden. De Huizen van het Nederlands bijvoorbeeld worden dan weer niet bij de werkingen betrokken die op elkaar afgestemd moeten

worden. Samenwerking moet echt samenwerking worden, niet iets tussen sommigen, met uitsluiting van anderen. Dat is een gemiste kans. Er is veel voor te zeggen om alle werkingen op elkaar af te stemmen, dus niet alleen de werkingen die worden gefinancierd vanuit de Vlaamse Gemeenschap, maar ook de werkingen die gedragen worden vanuit de VGC.

Er zijn verschillende types werking: inburgering, integratie of participatiewerking. Al die werkingen bevatten elementen die best op elkaar afgestemd zouden worden. Sommige werkingen bevatten aspecten die veeleer te maken hebben met labofuncties, met het feit dat bepaalde Brusselse wijken etnisch-cultureel erg mobiel zijn. Bepaalde wijken waren aanvankelijk vooral Siciliaans, nadien Marokkaans, daarna Afrikaans en ten slotte Roma. Dat speelt zich af op een mensenleven in Brussel, waarbij er uiteraard restanten van die culturen overblijven. Bepaalde aspecten worden inderdaad beter op elkaar afgestemd. Voor andere aspecten zou het een verlies aan contact met het reële wijkleven betekenen als ze gehomogeniseerd en onderling afgestemd werden. De heer Leman pleit wel voor een betere integratie van de informatie en de communicatie. Dat kan men echter niet homogeniseren voor het geheel van de werkingen. Een grote flexibiliteit blijft gewenst, ook in Brussel.

De heer Leman stelt voor dat de VGC in Brussel de organisatie- en regiebevoegdheid krijgt om al die werkingen rond de tafel te brengen, niet alleen de werkingen die gefinancierd worden vanuit de Vlaamse Gemeenschap. Dit is dus ruimer en indringender dan een simpele regiefunctie en ook in het type structuur ingrijpend (bijvoorbeeld vzw of niet). Uit dat overleg tussen al de partners kan dan blijken welke instantie het best geschikt is om flexibel en alert in te spelen op bepaalde wijkevoluties.

De minister wenst dat er één enkele spreekbuis is. De heer Leman denkt dat de VGC geschikt is om deze rol op te nemen. Brusselse instanties zullen veel gemakkelijker werken met een Vlaams-Brusselse instantie dan met een Vlaamse. Volgens Foyer is dit de meest voor de hand liggende werkwijze. De VGC-ambtenaren en eventueel ook de leden van de Vlaams-Brusselse kabinetten kunnen functioneren als contactpunten om bottom-up voor de doorstroming te zorgen tussen Vlaanderen en Brussel. Dit is institutioneel de zuiverste oplossing. Dit impliceert dus ook dat men geen voorstander is van een EVA-structuur in Brussel want die zal de bestaande structuren in Brussel verzwaken en kan leiden tot communautaire polarisatie.

5. Uiteenzetting door de heer Eric De Jonge, algemeen directeur van het Brussels Onthaalbureau bon vzw

De heer *Eric De Jonge* stelt dat de conceptnota uitgaat van de nood aan een stroomlijning van de sector. Als men dat negatiever invult, kan men dat omschrijven als uniformisering. In de praktijk proberen sommige diensten samen te werken, terwijl andere diensten naast elkaar werken. Hij denkt dat er vooral nood is aan duidelijkheid. Er is wel een spanningsveld met de realiteit, die er een is van diversiteit. Die diversiteit moet ook weerspiegeld worden in de werking.

De heer De Jonge spreekt zich niet uit voor of tegen een EVA. Hij staat positief tegenover de hervorming en zal een aantal bedenkingen met betrekking tot Brussel formuleren. De diversiteit moet ook weerspiegeld worden in de vorm.

Het is positief dat er veel belang wordt gehecht aan de rol van de lokale besturen. Integratie is immers een lokaal fenomeen. Het is ook goed dat men in Antwerpen en Gent een eigen vorm mag uitzoeken voor de afstemming van integratie en inburgering. Brussel wordt in de conceptnota gedefinieerd als een afzonderlijke regio. Volgens de spreker valt Brussel echter binnen het EVA. Hij ziet een aantal spanningsvelden die ook door de heer Leman werden belicht. Hij denkt dat er in Brussel veel expertise aanwezig is op dit vlak. De minister erkent de labofunctie van vzw bon voor het inburgeringsbeleid. De kwaliteit

van de dienstverlening in Brussel is goed. Ze moet ook heel goed zijn. Als er geen kwaliteit wordt geleverd, is het niet mogelijk om mensen aan te trekken.

Hoe moet Brussel worden ingepast in het nieuwe beleid? De VGC krijgt een regierol. De spreker heeft daar geen probleem mee. Die regierol moet wel dienen om de relaties met het gewest en met de gemeenten te versterken. De bestaande werkingen moeten beter op elkaar worden afgestemd, ook de werkingen die worden gefinancierd vanuit andere overheden. De VGC mag zeker niet fungeren als een bottleneck tussen het beleid dat vanuit Vlaanderen gestipuleerd wordt en de uitvoering ervan door de partners.

De nagestreefde hervorming bevat een groot voordeel voor de inburgering. Inburgering is een eerstelijnsbenadering van het integratiebeleid. Het houdt zich namelijk bezig met individuen en trajecten. Over het algemeen heeft de spreker de indruk dat de Vlamingen onvoldoende fier zijn op hun taal. Het NT2-traject mag best wat ambitieuzer zijn. Het mag wat langer duren, zodat men vanuit het onthaalbureau die trajecten verder kan opvolgen. Het verlengen van de primaire trajecten geeft de mogelijkheid om de resultaten op het vlak van tewerkstelling en educatieve trajecten beter te bewaken. De spreker is dus voorstander van een resultaatgerichte benadering.

Tot besluit stelt de heer De Jonge dat wat goed is behouden moet blijven. Voor het overige kan hij instemmen met de hervorming.

6. Uiteenzetting door de heer Paul Van Steenvoort, bedrijfsdirecteur districts- en loketwerking stad Antwerpen

De stad Antwerpen en de stedelijke tolk- en vertaaldienst onderschrijven de doelstellingen van de conceptnota, namelijk efficiëntie en effectiviteit, een duidelijkere profilering van wat al gebeurt en een focus op de eindgebruiker. Het is ook goed dat er werd gezocht naar een aangepaste structuur voor de stad Antwerpen. Het is nog niet duidelijk hoe die structuur er in de praktijk zal uitzien en hoe die zich moet verhouden tot het EVA.

De demografische evolutie in Antwerpen dwingt ertoe om op een meer geïntegreerde manier te werken. Dat is ook de doelstelling van de conceptnota. Er is een demografische evolutie naar een heel grote diversiteit. Antwerpen is de meest etnisch diverse samenleving van Vlaanderen. Er is vergroening, maar ook vergrijzing en verwitting. Dit heeft belangrijke gevolgen voor twee sectoren die belangrijk zijn voor inburgering en integratie, namelijk Tewerkstelling en Onderwijs. Die grote diversiteit maakt een aparte en een categoriale aanpak van de diversiteitsproblemen onmogelijk. Men moet dus kiezen voor een inclusief beleid. Daarbinnen moet er een sterke regierol zijn voor het lokale bestuur.

Voor de stad en het OCMW zou men moeten streven naar een sterk geïntegreerde structuur. Op dat vlak werd al een aantal belangrijke stappen gezet. Het hele lokale sociale beleid wordt gecoördineerd gevoerd tussen de stad en het OCMW. De schepen van Sociale Zaken is ook OCMW-voorzitter. Binnen die geïntegreerde structuur werd er ook voor gekozen om het grootste deel van de personeelsleden die in de sectoren integratie en inburgering werken, samen te brengen in een stedelijke vzw die door vertegenwoordigers van het stadsbestuur geleid wordt, namelijk de vzw CISO (servicecenter Centrum voor Informatie en Samenlevingsopbouw). De geïntegreerde structuur is nodig om een inclusief beleid te kunnen voeren. De lokale overheid moet de instrumenten krijgen om een regierol te kunnen spelen op het terrein zelf, uiteraard in partnership met het middenveld. Op dit ogenblik heeft de stad Antwerpen met die organisaties al convenanten afgesloten in het kader van het Stedenfonds en een aantal andere projecten.

De stad Antwerpen gaat ervan uit dat haar aparte positie niet hoeft te betekenen dat ze volledig los staat van de EVA-structuur of van een andere Vlaamse structuur die wordt ontwikkeld.

De spreker vat samen dat een geïntegreerde structuur voor een inclusief beleid nodig is omdat de demografische situatie daartoe dwingt. De lokale overheid moet een sterke regierol hebben, in partnership met het middenveld en met Vlaanderen en het EVA.

Vervolgens gaat de heer Van Steenvoort in op de stedelijke tolk- en vertaaldienst die tal van afnemers heeft. De dienst wordt bemand door negen personeelsleden die twee belangrijke taken vervullen, namelijk het matchen van vraag en aanbod en de kwaliteitsbewaking en het vertaal- en tolkwerk zelf. Die laatste taak wordt gedeeltelijk opgenomen door mensen in vast dienstverband, maar voor het grootste deel door gecertificeerde freelance tolken. 42 percent van de prestaties wordt geleverd voor het onderwijs in zijn brede definitie. Alle onderwijsnetten doen een beroep op de tolk- en vertaaldiensten van de stad Antwerpen. De sterke inbedding in het onderwijs heeft te maken met de geschiedenis van de tolkdienst die in 1981 begonnen is als een stedelijk initiatief. Aanvankelijk werd sterk ingezet op de contacten met het stedelijk onderwijs. Ondertussen worden echter heel veel scholen bediend, uit diverse netten. De grote band met het onderwijs is uniek in Vlaanderen. Er wordt verder samengewerkt met diverse andere diensten die met een gelijkaardige problematiek worden geconfronteerd, onder meer VDAB, Kind en Gezin.

De middelen van de stedelijke tolk- en vertaaldienst zijn voor 81 percent afkomstig van de stad Antwerpen of uit eigen inkomsten. Tot nu toe is de subsidiëring vanuit de Vlaamse overheid goed voor zestien percent van de inkomsten.

De tolkdienst zet sterk in op integratie met andere actoren. Er wordt intensief samengewerkt met andere stedelijke diensten. Het is de bedoeling om zo efficiënt mogelijk te werken.

De voorbije vijf jaar is het aantal tolk- en vertaalaanvragen meer dan verdubbeld. Het aantal personeelsleden en de financiële middelen zijn echter nagenoeg gelijk gebleven. Dit jaar en volgend jaar kan dat nog opgevangen worden door een verdere informatisering en automatisering. Er wordt wel overwogen om vanaf volgend jaar een contingentering van het aantal aanvragen in te voeren.

7. Uiteenzetting door de heer William Blondeel, directeur Welzijn en Gezondheid provincie Oost-Vlaanderen

De heer *William Blondeel* meent dat de provinciebesturen in heel deze kwestie wat in het verdomhoekje zitten. Hij vertegenwoordigt niet alleen de tolk- en vertaaldiensten van Oost-Vlaanderen, hij zal ook de andere provincies betrekken in zijn verhaal. Binnen deze discussie werd immers geen rekening gehouden met de bovenlokale ruimte. Daarop zal hij focussen.

Over de bovenlokale ruimte is er in Vlaanderen weinig kennis aanwezig. De spreker kent het werkveld goed. Vanaf het begin van de jaren 1980 heeft hij het begin van het categoriaal opbouwwerk meegemaakt, de beweging naar de minderhedensector, de onbestaande verhouding met ontwikkelingssamenwerking en dergelijke. Op dit ogenblik zou nu een belangrijke hervorming op stapel kunnen staan. Het werkveld twijfelt ook niet aan de noodzaak van een herstructurering. Er zijn echter bedenkingen mogelijk, zeker vanuit de bovenlokale hoek.

De heer Blondeel is voorzitter geweest van ONOF, de vzw inburgering Oost-Vlaanderen. Hij is daar weggegaan in augustus van dit jaar omdat hij vanuit zijn ervaring zich niet integer genoeg voelde om deze vzw verder te begeleiden in het kader van deze hervorming. Een aantal fundamentele voorwaarden zijn op dit ogenblik niet vervuld. In de voorbije maanden heeft men in de sector het gevoel gehad dat er druk werd uitgeoefend van bovenaf. Er werden voorstellen geformuleerd waarvan de grote lijnen al vast stonden en waaraan nog slechts marginale aanpassingen konden worden gedaan. De indruk ontstond

dat er wat spoedconsultaties gebeurd zijn en dat er in de analyse die aan de hervorming voorafging een aantal dingen ontbraken.

De provinciebesturen werken vanuit de praktijk op het bovenlokale niveau, daar waar lokale besturen niet de gepaste schaal boden omdat ze de slagkracht niet hebben of omdat hun semipublieke partners op een hogere schaal zijn georganiseerd. Veel provinciebesturen zijn tussengekomen waar de samenhang tussen de grote steden en de andere lokale besturen een meerwaarde kon hebben door uitwisseling van expertise en dienstverlening. Op dat vlak willen de provincies hun rol blijven spelen.

De spreker mist in de conceptnota een grondige analyse van het gebrek aan effectiviteit en efficiëntie van het bestaande systeem. Er is wel een gezamenlijk gevoel dat de samenwerking beter zou kunnen. Een goede hervorming vergt echter een analyse van wat niet effectief en niet efficiënt verliep in het samenspel van Vlaanderen, de provinciebesturen en de vele semipublieke actoren.

Hij mist ook een analyse van de plaats die de nieuwe door Vlaanderen geleide structuur zou innemen binnen de roep die in Vlaanderen leeft om een integrale Vlaamse beleidsaanpak te realiseren en binnen de roep die in de samenleving leeft om de samenwerkingsverbanden tussen de verschillende actoren te versterken. Het totaalplaatje ontbreekt eigenlijk. Heeft men nagegaan wat de impact zou zijn van het verdwijnen van de provinciale middelen binnen deze sector?

Wat zijn de taken van de overheid en van de private of semipublieke organisaties? De conceptnota neemt op dat vlak geen duidelijke standpunten in. Ook het Kruispunt Migratie-Integratie vraagt hierover meer duidelijkheid. Men moet nagaan hoe men de relatie moet organiseren tussen de nieuwe structuur, met de actoren van inburgering en integratie, tussen die actoren en tussen alle andere organisaties, vaak semipublieke actoren, die door de overheid gesubsidieerd worden, die zich op de een of andere manier ook bezighouden met dat werkveld.

Immigratie heeft een impact op de gehele samenleving. Dat gaat verder dan de terreinen die al werden vernoemd. Het gaat bijvoorbeeld ook over ondernemerschap, justitie en politie en zelfs over de relatie met het herkomstland. De bestuurlijke verantwoordelijkheid voor die verschillende domeinen ligt verspreid over de verschillende bestuursniveaus. Efficiënt en effectief beleid vergt een inclusief en integraal perspectief. Een opsplitsing tussen grondgebonden en persoonsgebonden materies werkt niet in de praktijk van de nabijheid, daar waar men dicht bij het probleem staat. Als men het heeft over wonen of over ruimtelijke ordening, dan heeft men het ook over mensen. Op het Vlaamse en op het federale niveau vraagt elk van de vernoemde beleidsdomeinen om een op maat gesneden regelgeving. Verkokering is dus bijna onvermijdelijk. Vaak kan dat ook niet anders. De initiële bruggen tussen al die verschillende sectoren worden echter het meest efficiënt geslagen op lokaal en bovenlokaal niveau. Daar staat de labo- en de netwerkfunctie centraal, zonder dat daarbij de samenhang met de centrale Vlaamse en federale regelgeving over het hoofd mag gezien worden.

Een tweede focus gaat over de territoriale clustering. Over de nood aan meer samenhang tussen de actoren bestaat een ruime consensus. Er werd al een zekere ordening aangebracht door het Integratie- en Inburgeringsdecreet. Men moet echter nog een stap verder kunnen zetten. Om efficiënt te kunnen fungeren moet de bindende structuur tussen de actoren rekening houden met de ruimere context. Nieuwkomers komen immers aan met families, hebben te maken met oudere verwanten, krijgen te maken met geweld in hun families. Als men daarop wil werken dan moet er een link zijn tussen de plaats waar men de signalen opvangt en de plaats waar men er iets aan kan doen. Daarom moet dit worden gelieerd aan de bestuursniveaus met een reële impact op dat geheel van actoren. De provinciebesturen zijn op dat vlak de platformbouwers bij uitstek geweest de laatste jaren.

De conceptnota gaat uit van twee territoriale niveaus met bestuurskracht, namelijk het Vlaamse en het lokale. Er is ook sprake van een wazig nieuw operationeel bovenlokaal niveau dat nog moet gecreëerd worden. De spreker meent dat de nota de complexiteit van het bovenlokale niveau met zijn veelheid aan actoren en territoriale schalen miskent. De oorspronkelijke nota van het kabinet van minister Bourgeois, daterend van maart dit jaar, sprak wel nog over een reorganisatie op het territoriale provinciale niveau. Die grenzen zijn niet minder of niet meer arbitrair dan andere. Als er over de provinciale territoria gesproken wordt, wordt er vaak gezegd dat het gaat om arbitraire grenzen en dat er alleen in Limburg een provinciegevoel is. Elke grens is echter tot op zekere hoogte arbitrair. Grenzen maken afspraken mogelijk om een samenleving te organiseren. Het is niet meer of niet minder dan dat. Ook de tolk- en vertaaldiensten onderschrijven de territoriale ruimte, naast het Vlaamse centrale aanbod via Babel en de diensten op stedelijk niveau in Gent, Antwerpen en Brussel. De heer Blondeel betreurt dat de provinciebesturen buiten dat debat zijn gehouden. Limburg is niet opgenomen, niet vanuit een provinciaal perspectief, maar vooruitlopend op een aangekondigd perspectief van regioscreening. De territoriale clusterings moeten in elk geval verder bestudeerd worden.

De tolk- en vertaaldiensten zijn duidelijk over de structuur van het landschap. Ze hangen daar ook een financieringsplaatje aan vast. Ze veronderstellen een financiële inbreng van de Vlaamse overheid als decretale verankeraar, maar ook van de gebruikersoverheid, soms ook de Vlaamse overheid, en de concreet inrichtende machten.

De heer Blondeel besluit met een tweeledig pleidooi. Bij de hervormingen moet men goed voor ogen houden dat er geen breuk ontstaat tussen wat men wil bundelen in de integratie- en inburgeringssector en vele andere actoren op het veld. Men moet dus het ruimere integratieperspectief voor ogen blijven houden. Men moet ook nagaan hoe men dit kan organiseren op de bovenlokale ruimte. Dat is een pleidooi voor een echt interbestuurlijk partnerschap tussen het Vlaamse, het provinciale en het lokale niveau. De uitdaging is niet zozeer om een nieuwe centraal geleide Vlaamse unit tot stand te brengen, maar om een verfijning te realiseren en een betere samenhang van de reeds bestaande mandaten van overheden en semipublieke actoren.

II. VRAGEN EN OPMERKINGEN VAN DE COMMISSIELEDEN

1. Tussenkoms van mevrouw Khadija Zamouri

Mevrouw *Khadija Zamouri* stelt vast dat alle sprekers willen dat er iets verandert, maar dat ze het er niet over eens zijn hoe die veranderingen er precies moeten uitzien. Er is veel gesproken over structuren. De conceptnota gaat inderdaad over de herstructurering van de integratie- en inburgeringssector. Niemand heeft iets gezegd over de weerslag die deze herstructurering zal hebben op de organisatie of op het statuut van hun personeel. Positief is dat de sprekers uit Brussel het erover eens zijn dat een herstructurering noodzakelijk is en dat de VGC een regierol moet opnemen.

Eigenlijk bleek uit deze discussie niet over welke mensen het eigenlijk gaat en wat men met hen wil bereiken. Het gaat om nieuwkomers en om oudkomers, die zich volwaardig moeten integreren in onze maatschappij. Dat heeft veel te maken met een goede job en met een opleiding die een grote kans biedt op een goede job.

De conceptnota van minister Bourgeois vertrekt van de structuur van een EVA, een structuur om vat te krijgen op wat er gebeurt in de sector. Het is de vraag wat de output is van die sector. Het uiteindelijke resultaat dient te zijn dat de mensen waar het om draait geïntegreerd raken in de samenleving. Dat essentiële aspect kwam te weinig aan bod.

2. Tussenkoms van de heer Bart Caron

De heer *Bart Caron* bevestigt dat het inderdaad om mensen gaat. In dit debat lijkt het erop dat structuren belangrijker geworden zijn dan mensen. Als men mensen wil inburgeren, dan moet men dat zo efficiënt mogelijk doen. Mevrouw Charkaoui heeft hard gepleit voor een participatie van de doelgroep.

De heer Herman Lauwers benadert een aantal taken vanuit een theoretisch standpunt. Wat is de plaats van het Kruispunt binnen de structuren die hij voorstelde?

De heer Caron heeft moeite met de centralisering en nationalisering van de sector. Met centralisering bedoelt hij dat de Vlaamse staat zich zal creëren via centrale regelgeving. Daarbij ziet hij twee grote pijnpunten. De intermediaire besturen zijn ook een overheid. En er is de rol van het middenveld. Het middenveld wordt beperkt tot het Minderhedenforum en de lokale verenigingen. Historisch gezien is dit een vreemde breuk. België heeft voor heel wat taken een beroep gedaan op spontaan en bottom-up georganiseerde structuren. Die middenveldorganisaties is men gaan ondersteunen omdat ze beschikten over de nodige expertise en netwerken. Vanuit die visie heeft men die organisaties taken toebedeeld. Dat is ook de reden waarom werkloosheidsuitkeringen worden uitbetaald door vakbonden en niet door de overheid. Het is blijkbaar niet langer de bedoeling om die werkwijze aan te houden voor de integratie en de inburgering. Daar wil men een staatszaak van maken, of dan toch een deelstaatszaak. Men wil werken met overheidsinstellingen.

Aan de heer Blondeel en aan de heer Lauwers vraagt de spreker of men niet meer een beroep moet doen op intermediaire structuren die ontstaan zijn. De vraag is dus eigenlijk of er nog een middenveld is buiten het forum. Is het middenveld beperkt tot die organisaties die op hun beurt in alle mogelijke raden van bestuur mogen zetelen en overbevraagd zullen zijn? Is die verstaatsing de enige uitweg om de zogenaamde inefficiëntie van de bestaande structuren aan te pakken? De heer Caron heeft dus moeite met het centralisme van de aanpak en met de plaats van spontaan gegroeide initiatieven.

Hij hecht veel belang aan de regierol van de lokale besturen. Aan de heer Van Schuylenbergh vraagt hij hoe de regierol van de lokale besturen inzake inburgering en integratie er idealiter zou uitzien, niet alleen in de grote Vlaamse steden, maar ook in het hinterland. De heer Van Schuylenbergh heeft wel al gezegd dat de kwaliteitseisen moeten worden bepaald op Vlaams niveau. Wie moet die taken opnemen in het grote Vlaamse hinterland, waar de provincies nu een belangrijke rol spelen?

De heer Caron is er niet van overtuigd dat het voorstel van de heer Leman juridisch uitvoerbaar is. De VGC neemt coördinerende opdrachten op voor een aantal Vlaamse initiatieven. De heer Leman ziet de VGC als een soort provinciale speler voor het Brusselse grondgebied. Op zich staat de spreker daar positief tegenover. In sectoren als cultuur, jeugd en sport heeft dat gewerkt naar de lokale besturen toe. Hij weet echter niet of dat ook mogelijk is voor inburgering en integratie.

3. Tussenkoms van de heer Lieven Dehandschutter

De heer *Lieven Dehandschutter* waardeert de uitgangspunten en bekommernissen van mevrouw Charkaoui. Zij vreest onder meer dat de creatie van een sterke speler de verkoking op het terrein zal aanmoedigen. Maar heeft het creëren van een dergelijke sterke speler niet het voordeel dat men op een sterke manier kan omgaan met andere partners zoals onderwijs, welzijn, lokale besturen? Dat kan het inclusief werken bevorderen.

De heer Lauwers stelde dat slechts 45% van de vandaag geleverde prestaties zou worden gevat door het EVA. Als men abstractie maakt van Limburg, Antwerpen en Gent, dan kan men tot een dergelijk cijfer komen. Men moet echter bedenken dat die drie gebieden

zullen worden gesubsidieerd door de Vlaamse overheid om dezelfde taken te vervullen. Dat zal worden geconcretiseerd in samenwerkingsverbanden die op zich al zullen leiden tot een vermindering van de bestuurlijke verrommeling.

De heer Lauwers had ook een bedenking bij de functie van de juridische cel. Veel hangt af van de visie die men heeft op de taak van die juristen. Moeten ze juridisch advies geven of verdedigen ze als advocaat de belangen van een partij?

Zal het alternatief dat door het Kruispunt werd geformuleerd de elementen inburgering en integratie niet nog verder uit elkaar drijven? Het is nochtans de bedoeling om een betere afstemming te realiseren tussen beide.

4. Tussenkost van mevrouw Fatma Pehlivan

Mevrouw *Fatma Pehlivan* vindt het positief dat vertegenwoordigers van het middenveld hun visie hebben kunnen geven op de conceptnota. Er zijn veel verschillende invalshoeken, maar dat is begrijpelijk. De diversiteit van Vlaanderen komt ook tot uiting in de structuren. Net als de heer Blondeel behoort ze tot de anciens van de jaren 1980 die heel de sector heeft zien groeien vanuit het vrijwilligerswerk naar lokale structuren, provinciale structuren.

De laatste jaren heeft Vlaanderen geïnvesteerd in inburgering, integratie en participatie. Die dingen kunnen niet van elkaar losgekoppeld worden. Inburgering en integratie zijn immers belangrijke sectoren om tot participatie te komen. De rode draad in het hele proces is samenwerking en uitwisseling van ervaring, op lokaal, provinciaal en regionaal niveau. Brussel heeft wel een aparte plaats: moet men dat nog als provinciaal of regionaal beschouwen?

In Oost-Vlaanderen kan men niet voorbij aan het feit dat er een grote stad is met eigen structuren en een grote investering. Dat belet niet dat er ook moet worden samengewerkt met de verschillende regio's. Dat kan worden georganiseerd op een ander niveau. In de tussenkosten van de verschillende sprekers werd volgens haar te weinig verduidelijkt hoe men die samenwerking zou kunnen uitbouwen. Eigenlijk is er een discussie nodig over de inhoud. Deze vraag is eigenlijk gericht tot alle sprekers.

Het Minderhedenforum speelt vooral een rol in het kader van de zelforganisatie van het middenveld. Er wordt gesteld dat inburgering en integratie sectoren zijn, en niet het middenveld uitmaken. Het middenveld, dat zou het Minderhedenforum zijn. Vraag is echter of het niet om dezelfde mensen gaat. Het publiek van inburgering en integratie kan mettertijd participeren, in onderwijs, huisvesting. Mevrouw Pehlivan heeft de indruk dat het Minderhedenforum zich daar iets minder bij betrokken voelt. Daarom vraagt ze aan mevrouw Charkaoui welke rol het Minderhedenforum en de federaties die er deel van uitmaken voor zichzelf zien op dat vlak. Welk belang hechten zij aan de inburgerings- en integratiesector? Welke rol wil het Minderhedenforum hier opnemen?

5. Tussenkost van de heer Jan Durnez

De heer *Jan Durnez* merkt op dat de Huizen van het Nederlands in het voorliggende concept zouden opgaan in het centrum voor leerloopbaanbegeleiding. Omwille van de klantgerichtheid zou men dat centrum bereikbaar willen maken via een eenloketfunctie. Dat zou gebeuren binnen de vestigingen van het agentschap. Van de heren Lauwers, Van Schuylenbergh, De Jonge en Blondeel wil hij vernemen hoeveel dergelijke centra er nodig zijn in Vlaanderen om de loketfunctie te garanderen.

6. Tussenkoms van de heer Paul Delva

De heer *Paul Delva* staat persoonlijk helemaal achter een regierol voor de VGC. Tot nog toe had de VGC nagenoeg niets te zeggen over inburgering, maar wel over andere gemeenschapsbevoegdheden. Dat is eigenlijk onlogisch. Het is natuurlijk de vraag wat men dient te verstaan onder een regierol. Er bestaan daar vele definities van.

De VGC heeft alleszins de ambitie om werk te maken van het integratie- en inburgeringsbeleid in Brussel. Hopelijk wordt die regierol dan ook ruim geïnterpreteerd. Indien de VGC de regierol krijgt, dan zal dat alleen kunnen functioneren indien men ook zorgt voor de noodzakelijke middelen.

Het is onduidelijk welke band er zou moeten bestaan tussen het EVA en de VGC. De spreker denkt dat het beter zou zijn dat Brussel niet tot dat EVA zou behoren. Hij refereert hiervoor aan de heer *Leman* die, buiten *bon en Foyer*, tal van organisaties genoemd heeft die allemaal bezig zijn met integratie en inburgering in Brussel. Er zijn er echter nog veel meer: de Brusselse welzijnsraden, het Huis voor Gezondheid, Onderwijscentrum Brussel en anderen. Het zou jammer zijn mocht men in Brussel in de toekomst alleen nog werken rond *bon en Foyer*. Binnen de regierol van de VGC zouden al die verschillende organisaties moeten worden meegenomen. Dat zou minder evident zijn indien Brussel ook zou worden opgenomen binnen het EVA. Ook de basis van vrijwilligheid maakt Brussel anders dan de rest van Vlaanderen voor het inburgeringsbeleid. Een inburgeraar in Brussel participeert op vrijwillige basis. Daardoor is de situatie in Brussel totaal anders dan die in de rest van Vlaanderen.

De heer *Delva* denkt dat het nuttig zou zijn om na te denken over een eventuele samenwerking tussen de grootsteden Brussel, Antwerpen en Gent. De problematieken waarmee deze steden worden geconfronteerd beginnen steeds meer op elkaar te lijken.

Misschien kan men in Brussel ook eens nagaan wat er gebeurt binnen de Franse Gemeenschap, waar op dit ogenblik veel aan het bewegen is. Er worden structuren opgericht die rond inburgering gaan werken. Om in Brussel op een consistente manier bezig te zijn met inburgering, zal men ook moeten samenwerken met de Franse Gemeenschap.

7. Tussenkoms van de heer Willy Segers

De heer *Willy Segers* heeft gemerkt dat de tussenkomsen van de sprekers soms gelijklopend en soms tegenstrijdig waren. Het is de vraag hoe men die diverse standpunten met elkaar moet verbinden.

Antwerpen en Gent zijn twee belangrijke steden die zeker met deze materie worden geconfronteerd. De spreker verbaast zich er wel over dat de VVSG er een probleem mee zou hebben dat dergelijke steden een belangrijker rol gaan spelen zonder een extra bestuurslaag boven hen.

De heer *Leman* zegt dat er in Brussel geen overlapping is. Misschien moet men ook denken aan een gebiedsdekkende werking. Misschien wordt er in Brussel te veel aan buurtwerking gedaan, waarbij bepaalde buurten gewoon niet aan bod komen. Hij denkt dat dit pleit in het voordeel van de conceptnota.

De suggestie over de specifieke regierol voor de VGC kan N-VA zeker volgen. Niet alles kan worden opgenomen in het EVA. Men zal, nog meer dan in het verleden, moeten blijven samenwerken met de gemeenten en OCMW's.

De heer *De Jonge* had het eveneens over de regierol van de VGC en over de samenwerking met de gemeenten. De opmerking over de flessenhals is terecht. De regierol van de VGC

mag niet betekenen dat het beleid vanuit Vlaanderen binnen de VGC wordt tegengehouden. Hij is het ook eens met het pleidooi van de heer De Jonge rond NT2.

De heer Van Steenvoort geeft een aantal cijfers die binnen zijn visie leiden tot een mogelijke conclusie, namelijk dat een geïntegreerde aanpak nodig is. Enkele weken geleden was er hierover nog een verhitte discussie binnen de commissie. De lokale overheid moet volgens de heer Van Steenvoort de regierol krijgen, in partnerschap met het middenveld. Antwerpen ziet zichzelf niet los van het EVA, terwijl die structuur in een aantal andere tussenkomsten net in vraag wordt gesteld.

De heer Segers besluit dat het gaat om een lappendeken. De intenties zijn goed. Het komt erop aan om in deze materie, waarvan de Vlaamse Regering een speerpunt heeft gemaakt binnen haar regeerakkoord, een tandje bij te steken. Misschien moet men een en ander minder vanuit de structuren bekijken. Misschien moet men de eigen structuur durven loslaten om het grote verhaal samen waar te maken. De diverse sprekers hebben aangegeven dat de discussie daar om draait. Dat leidt tot meningsverschillen, maar het is de bedoeling om tot een oplossing te komen.

8. Tussenkomen van de heer Ward Kennes

De heer *Ward Kennes* stelt vast dat er een goede aanleiding was om deze hoorzittingen te vragen. Enkele weken geleden werden in de commissie kanttekeningen gemaakt bij de EVA-structuur. Het is goed dat verschillende actoren vandaag de kans hebben gekregen om hun bedenkingen daarbij te formuleren.

De termen regierol en actorrol zijn verschillende keren gevallen. De spreker had de indruk dat men het in de commissie eens was dat er een duidelijk verschil moet zijn tussen de instantie die de regie voert en de instantie die via zijn diensten of vzw's mee gestalte geeft aan de uitvoering. Als het gaat om het gemeentelijk onderwijs of om de organisatie van kinderopvang, dan wordt die duidelijke scheidingslijn door verschillende sprekers niet getrokken. Hij heeft de indruk dat men er vaak voor pleit om op een bepaald niveau zowel een actorrol als een regierol te vervullen. Daarover wil hij een reactie van de sprekers.

De voorbije weken werd binnen het werkveld op diverse manieren gereageerd op de EVA-piste die werd gelanceerd door de minister, na overleg in de Vlaamse Regering. Het is positief dat het Kruispunt Migratie-Integratie nu een alternatief formuleert. In welke mate wordt dit alternatief gedragen door de diverse aanwezigen?

De heer Kennes heeft het gevoel dat het beleid historisch gezien gestart is vanuit een categoriale benadering, dat men daarna is overgegaan naar een meer integrale benadering, en dat de EVA-piste het gevaar inhoudt dat men opnieuw terugkeert naar de categoriale benadering. Hij wil weten of de sprekers er ook zo over denken.

III. ANTWOORDEN VAN DE GENODIGDEN

1. Antwoorden van mevrouw Naima Charkaoui

Mevrouw *Naima Charkaoui* beaamt dat in deze discussie over structuren de essentie van de zaak eigenlijk ontbreekt, zoals ook mevrouw Zamouri opmerkte. Het Minderhedenforum wil vertrekken van een grondige analyse van de huidige situatie, met duidelijke doelen en een werkwijze om die doelen te bereiken. Die denkoefening zou men moeten doen met de hele sector. Op de eigen visie van het Minderhedenforum wil ze nu liever niet ingaan. Daarvoor is de tijd te kort en bovendien was dat niet de vraag van de commissie. De realiteit is heel complex. Daarom is het belangrijk om deze herstructurering grondig aan te pakken.

De doelstelling van de verschillende decreten wordt door de verschillende sprekers niet ten gronde ter discussie gesteld. Voor een stuk liggen die doelstellingen dus al vast. Het gaat om participatie aan de samenleving, gelijke kansen en dergelijke meer.

Voor het Minderhedenforum is het inclusief beleid erg belangrijk om vooruitgang te boeken in de positie van de minderheden. Dat betekent enerzijds dat de sectoren zelf, zoals onderwijs, werk en dergelijke verder moeten worden geresponsabiliseerd. Daarbij rijst de vraag wat de verhouding is tussen de sector en de initiatieven die daar worden ontplooid. Dat is een aspect van het inclusief beleid.

Een ander aspect ervan is dat men op termijn een visie moet hebben van waar men wil eindigen inzake de inbedding van de sector of de subsectoren zelf. Er zijn bijvoorbeeld evidente linken tussen wat er gebeurt in de onthaalbureaus en wat het volwassenenonderwijs doet. Er zijn ook evidente linken tussen het werk van de integratiecentra en wat men binnen het gelijkekansenbeleid probeert te doen voor andere groepen. Misschien zou het op termijn dus niet slecht zijn om subsectoren onder te brengen in andere meer reguliere sectoren. Door het samen te brengen in een verhaal, maakt men het op termijn echter bijna onmogelijk om het terug regulier in te bedden. Dat is ook een antwoord op de vraag van de heer Kennes. Het categoriale wordt misschien niet versterkt, maar wel gebetonneerd op langere termijn. Dat is een bezorgdheid van het forum.

Het is natuurlijk waar dat het EVA, dat een grotere organisatie is, een sterkere partner kan zijn in de relatie tot andere sectoren, maar het biedt geen garanties. Een ander voordeel is dat de sector een stuk duidelijker en begrijpelijker wordt. Het forum heeft in de praktijk echter al vaak ervaren dat het gevaar voor verkokering binnen overheden heel reëel is. Het forum is betrokken bij verschillende beleidsdomeinen. Soms moet het aan overheden informatie geven over wat er zich afspeelt in een ander deeldomein van dezelfde overheid. Een concreet voorbeeld zijn de verschillende diversiteitsplannen die overheden hebben om binnen hun personeelsbestand meer diversiteit te hebben. Men ervaart dat de diensten die zich daarmee bezighouden binnen een overheid het vaak heel moeilijk hebben om binnen te raken in andere diensten van diezelfde overheid.

Op de vraag van mevrouw Pehlivan over de rol die men ziet voor het Minderhedenforum, antwoordt ze dat ze blijft vasthouden aan een inclusief beleid. In grote lijnen ziet ze twee belangrijke rollen. De eerste is om vanuit het verenigingsleven te werken aan 'basisempowerment' van mensen. Het verenigingsleven in Vlaanderen in het algemeen draagt bij aan de emancipatie van mensen. Door te participeren gaan mensen automatisch integreren. Ze legt ook de link met de discussie rond de regie. Daarbij verliest men een aspect uit het oog, namelijk dat er ook zo iets bestaat als cliëntregie. Elk integratietraject is individueel. Het speelt zich immers af op veel verschillende domeinen. Een moeder van jonge kinderen zal te maken krijgen met andere instanties dan een hulpbehoevende oudere man. Men kan dus niet een overheid of een vzw vinden die het hele integratiebeleid gaat regisseren. In de toekomst zouden mensen sterk genoeg moeten zijn om hun levensloop als mens zelf te regisseren. Uiteraard zullen ook bepaalde aspecten van het beleid moeten worden geregisseerd, bijvoorbeeld de afstemming tussen diensten. Het aspect cliëntregie mag wat meer in de verf worden gezet, al is het maar vanuit de invalshoek van empowerment en evenwaardig burgerschap.

Een tweede invalshoek is dat men als Minderhedenforum en als verenigingsleven vaak een missing link is. Veel organisaties weten niet wie de minderheden zijn, waar ze zitten en hoe men ze kan bereiken. Die rol als missing link overstijgt de integratiesector. Het forum wil zich niet laten opsluiten binnen een sector. Het is goed om als forum en als verenigingsleven de prioriteit te geven aan organisaties buiten de sector, bijvoorbeeld sociaal-culturele organisaties zoals Vormingplus, samenlevingsopbouw, vakbonden en dergelijke meer. Men wil bewust de link leggen met meer reguliere actoren. Op die manier bevordert men de participatie aan de brede samenleving. Dat belet niet dat men ook samenwerkt met

actoren in de integratiesector. Onthaalbureaus informeren inburgeraars over mogelijkheden om aan te sluiten bij verenigingen. In Brussel werkt men rond diversiteit in adviesraden. Het integratiecentrum werkt dan aan het bevorderen van de toegankelijkheid van die raden terwijl het forum inzet op vorming en empowerment van die mensen, in samenwerking met een Vlaamse vormingspartner.

Het derde punt heeft betrekking op de feedback. Mevrouw Charkaoui kiest bewust voor die term en niet voor de term belangenbehartiging. Men doet vaak alsof men pro belangenbehartiging moet zijn vanuit democratische overwegingen. Belangenbehartiging biedt aan een overheid of een semioverheid waardevolle informatie over hoe de dienstverlening overkomt, welke knelpunten de cliënten ervaren en welke verbeteringsmogelijkheden ze zien. Ook dat is een belangrijke rol van het Minderhedenforum, niet zozeer voor de sector van inburgering en integratie, maar voor andere actoren in de samenleving.

Op de vraag van de heer Kennes antwoordt ze dat het Minderhedenforum over het algemeen kan instemmen met het scenario van het Kruispunt. Vooraleer hierover een definitieve uitspraak te doen, wil men het voorstel echter grondig doornemen en het voorleggen aan de achterban.

2. Antwoorden van de heer Herman Lauwers

De heer *Herman Lauwers* begrijpt de verwarring van mevrouw Zamouri. Het gaat om een historisch gegroeide sector die intussen heel complex is geworden. De verwarring ontstaat ook door het feit dat men zich enerzijds richt op de individuele inburgeraar en anderzijds op de wederzijdsheid van de integratie en op de brugfunctie. Beide elementen worden geïntegreerd. Het Kruispunt is voorstander van een grotere efficiëntie en effectiviteit van de sector, maar niet te allen prijze. De structurele ingrepen mogen niet schadelijk zijn voor de verschillende doelstellingen, namelijk de individuele inburgering en de wederzijdse integratie in de brede samenleving.

De heer Caron vroeg hoe het Kruispunt zijn rol ziet binnen een nieuwe structuur. De spreker heeft niet de indruk dat de genodigden hier hun eigen organisatie hebben verdedigd. Het Kruispunt is desgevallend bereid om op te gaan in een grotere vzw waar ook de integratiecentra bij betrokken zijn. Het Kruispunt kan dan instaan voor een aantal logistieke taken die nu versnipperd zijn over een achttal integratiecentra. Maar men wil vooral een expertisecentrum zijn, een toeleverancier van datgene wat beter op bovenlokaal niveau kan verzameld worden. Dat zijn eigenlijk de opdrachten van het Kruispunt vandaag. Het strikt categoriale gedeelte, namelijk de inburgering, kan volgens de spreker volledig worden overgeheveld naar de lokale overheid of naar de intergemeentelijke samenwerking. De bovenbouw, namelijk de vorming van docenten en trajectbegeleiders en de inspectie, is een taak van de overheid. De bijkomende bevoegdheden die het Kruispunt heeft gekregen in het laatste convenant, zouden beter opnieuw naar de administratie gaan. De kwalificering van de tolken, die vandaag wordt opgenomen door het Kruispunt, kan eventueel mee opgaan in die ene structuur. De bovenbouw, de Centrale OndersteuningsCel Sociaal Tolken en Vertalen (COC) zelf, zit daar op zijn plaats. Dat betekent echter niet dat de diensten zelf ook zo moeten worden gestructureerd. Het vergt immers een ander soort organisatie om de juiste tolken op de juiste plaats te krijgen.

De heer Caron vreest dat de oprichting van een EVA zou leiden tot een verstaatsing van de sector. De meeste sprekers hebben gezegd dat er een zekere vrijheid van handelen moet blijven omdat bepaalde taken niet zomaar door een overheid kunnen worden vervuld. Men kan dat ook een diplomatieke marge noemen. Dat is de fundamentele discussie waar de heer Blondeel naar verwees. Het moet duidelijk zijn wat de rol van de overheid is en welke taken beter kunnen worden vervuld binnen een andere organisatiestructuur.

Op de opmerking van de heer Dehandschutter antwoordt hij dat het cijfer van 45% wel degelijk onderbouwd en berekend is. In elk geval gaat het om minder dan de helft van de prestaties. De EVA-structuur wordt uitgehold door het feit dat Limburg, Brussel, Antwerpen en Gent er niet in opgenomen zijn. De afstemming verloopt op dit ogenblik moeilijk omdat er versnippering is en er geen hiërarchie in de structuren aanwezig is. Dat wil echter niet zeggen dat het Kruispunt alles terug in een structuur wil brengen. In het voorstel van het Kruispunt krijgen Antwerpen en Gent als lokale besturen en als centrum-steden de autonomie die ze nodig hebben om het lokale integratiebeleid te voeren.

Moeten inburgering en integratie gescheiden blijven, of moeten ze zoals in het voorstel worden samengebracht? Het verschil is dat inburgering vertrekt van een categoriale benadering van de problematiek. Het gaat over individuele mensen die als nieuwkomer zo snel en goed mogelijk hun weg moeten vinden in onze maatschappij. Integratie gaat echter over het wederzijds samenleven, niet alleen van individuen, maar ook van groepen. Het kan gaan over sociale woonblokken, over de positie van een opvangcentrum in de stad en dergelijke meer. Dat is een groepsdynamisch fenomeen, waarvoor er bemiddelaars nodig zijn. Die functie kan moeilijk door een overheid worden georganiseerd.

Samenwerking is uiteraard noodzakelijk. De onthaalbureaus van de steden en gemeenten moeten samenwerken met de lokale integratiediensten die rechtstreeks zouden worden gesubsidieerd zonder convenanten, en met de integratiecentra. Op hun beurt moeten de integratiecentra echter, meer dan de onthaalbureaus, samenwerken met VDAB, CAW, onderwijs, en allerlei andere instellingen en organisaties. Afstemming is noodzakelijk. Men mag ze echter niet allemaal onder een formule proberen te brengen, want dan is men aan het overafstemmen en dan gaat er een belangrijke functie en opdracht verloren. Binnen een overheidsstructuur kan men dat moeilijker realiseren.

De juridische dienst van het Kruispunt heeft niet de opdracht om als advocaat op te treden. Ook ambtenaren nemen contact op met de juristen van het Kruispunt om een antwoord te vinden op hun vragen. Het Kruispunt antwoordt even goed op vragen van de overheid naar de hiaten in het regularisatieproces, de onduidelijkheden in het uitwijzingsbeleid en de mogelijkheden tot verstrenging. In Vlaanderen zijn er niet veel mensen met dergelijke hoge en gespecialiseerde competentie. Het is belangrijk dat deze mensen niet verspreid raken en dat ze een bovengouvernementele ruimte krijgen om te handelen, zonder daarmee te ageren tegen de Vlaamse overheid. Het Kruispunt gaat zijn boekje dus niet te buiten. Het probeert zijn rol als expertisecentrum zo goed mogelijk te spelen, voor alle belangenbehartigers.

Op de vraag van de heer Durnez antwoordt hij dat de leerloopbaancentra vestigingsplaatsen zouden moeten hebben in de dertien centrumsteden en in de Vlaamse Rand. De sectorscreening die momenteel aan de gang is, kan eventueel zorgen voor een bijsturing. Men moet wel proberen om overal min of meer dezelfde territoriale omschrijvingen te hanteren.

Over de verhouding tussen de regierol en de actorrol, waarover de heer Kennes het had, zal de heer Lauwers geen algemene uitspraken doen. De heer Van Schuylenbergh is beter geplaatst om hierop te antwoorden. Het Kruispunt stelt voor om aan de lokale besturen een grote bevoegdheid te geven inzake inburgering en onthaalbeleid. De aansturing zou echter moeten gebeuren zoals in het gemeentelijk onderwijs. Ook daar is er een opbouw met inspectienormen en eindtermen. Voor de sector van de inburgering kan men dat bestempelen als een doelenkader. Misschien is dat het verschil tussen regie- en actorrol, daarover kan hij zich niet uitspreken. Ook in het gemeentelijk onderwijs beslissen de gemeenten volledig autonoom over het personeelsbeleid.

Het Kruispunt zou het leuk vinden als zijn alternatief door meerdere organisaties als uitgangspunt zou worden genomen. Hij heeft de indruk dat er veel meer overeenkomst is

over een aantal uitgangspunten dan het soms lijkt, door de veelheid van de toelichtingen. De kritiek op sommige aspecten is ook unisono.

Als men het inburgeringsbeleid en de integratiesector onder één noemer brengt, dan dreigt de categoriale benadering opnieuw de overhand te krijgen. Dat is immers de meest kwantificeerbare. Nieuwkomers en inburgeraars kan men tellen. De noodzakelijke processen die nodig zijn om integratie te bevorderen in de brede samenleving zijn veel moeilijker te kwantificeren. De heer Lauwers vreest dus inderdaad dat een EVA ertoe zal leiden dat de categoriale benadering opnieuw meer zal benadrukt worden.

3. Antwoorden van de heer Piet Van Schuylenbergh

De heer *Piet Van Schuylenbergh* stelt dat het in de conceptnota over structuren ging, niet over de doelstellingen van het beleid.

De heer Caron vroeg hoe de VVSG de lokale regierol ziet, vooral in het Vlaamse hinterland. De eerste vraag is waarom het lokale bestuur de regierol moet hebben. Dat heeft te maken met het feit dat de problematiek van inburgering en migratie sterk verschilt van de ene gemeente tot de andere. In de randgemeenten is er de problematiek van de instroom van Franstalige migranten, in Leuven zijn er in verhouding meer hogeschoolde migranten, in de fruitstreek wordt men geconfronteerd met doortrekkende migranten, in de voormalige mijngebieden spelen vooral de effecten van huwelijksmigratie, en in centrumsteden speelt vooral de problematiek van mensen zonder papieren. In Gent, Antwerpen, Diest, Temse, Heusden-Zolder, Tienen en Zele is er een sterke instroom van Oost-Europese migranten. Dat moet dus op lokaal vlak worden aangepakt.

Het lokale bestuur hoeft dat echter niet alleen te doen. Er zijn voldoende spelers en actoren op het terrein waarmee kan samengewerkt worden. De filosofie van samenwerking die in Antwerpen wordt gehanteerd, is overal geldig. De Vlaamse overheid moet de lokale besturen ondersteunen in die rol. Men kan zich afvragen of sommige Vlaamse gemeenten daarvoor niet te klein zijn. Allicht is dat inderdaad het geval. Misschien kan daarom de intergemeentelijke samenwerking worden gepromoot. De achterliggende visie van de regioscreening is dat men in Vlaanderen op een bovenlokaal niveau een aantal samenwerkingsverbanden moet realiseren, met een sterke inbreng vanuit de gemeenten en van onderuit gegroeid. Dat is perfect te verzoenen met de regierol van de gemeenten.

Op de vraag van de heer Durnez over de loketten van de Huizen van het Nederlands stelt de heer Van Schuylenbergh dat er minstens evenveel moeten zijn als nu. Hoe laagdrempeliger, hoe beter.

Op de opmerking van de heer Segers over de rol van Antwerpen en Gent, verduidelijkt de spreker dat hij niet gezegd heeft dat hij niet kan leven met een systeem waarbij er maar een bestuurslaag is in Antwerpen en in Gent. Hij vraagt zich wel af hoe men dit concept in de praktijk zal brengen. Enerzijds is er immers de regierol van de lokale besturen. In Antwerpen en Gent worden de lokale besturen echter ook belast met de uitvoering van het Vlaamse beleid. Er kunnen dus afstemmingsvragen ontstaan. Men kan zich voorstellen dat Antwerpen en Gent een beleid voeren en dat de Vlaamse overheid daarbij een ondersteunende rol speelt. In de conceptnota staat echter dat Antwerpen en Gent het Vlaamse beleid gaan uitvoeren. Dit punt wordt onvoldoende uitgewerkt in de conceptnota.

De heer Van Schuylenbergh is geen aanhanger van een strikte scheidingslijn tussen actorrol en regierol. Beide rollen kunnen met elkaar worden gecombineerd. In de praktijk blijkt dat ook goed te lukken, zeker als er duidelijke en goede afspraken worden gemaakt. De regierol mag er uiteraard niet toe leiden dat de eigen diensten worden bevoordeeld. De regierol mag ook niet louter formeel worden ingevuld. Voor een stuk weet men pas wat er gebeurt op het terrein als men ook actor is.

Over het alternatief van het Kruispunt heeft de spreker op dit ogenblik nog geen vastomlijnde mening, wel een bedenking. In het voorstel van het Kruispunt krijgen de lokale besturen de regierol voor het individuele traject. De structurele aanpak zoals de aspecten onderwijs, werk en huisvesting, behoort echter tot de bevoegdheid van een ander niveau. Hij meent dat ook het lokale bestuur op die terreinen een rol dient te spelen.

De heer *Herman Lauwers* vult aan dat de lokale regie niet alleen gaat over het onthaalbeleid, maar ook om het gemeentelijk integratiebeleid dat op dit ogenblik het werk is van de gemeentelijke integratiediensten.

De heer *Piet Van Schuylenbergh* beseft tot slot dat de oprichting van een EVA misschien opnieuw zal leiden tot een meer categoriale benadering. Dat is een objectief risico.

4. Antwoorden van de heer Johan Leman

De heer *Johan Leman* gaat eerst in op twee significante ervaringen. Toen er nog geen sprake was van inburgering en onthaalbeleid had Foyer een circuit CNM (Coördinatie Nederlands voor Migranten). Met weinig middelen werden Nederlandse lessen georganiseerd voor duizend cursisten. Dit circuit, dat over heel Brussel actief was, was gebaseerd op vrijwilligerswerk. Op een bepaald ogenblik heeft Foyer dat circuit afgestoten omdat het wrong met de andere werkingen, bestuursmatig en qua inzet van personeel. Het ene was meer dienstverlening, het andere niet. Het misverstand heeft ook te maken met het woord integratiesector. Men mag er niet van uitgaan dat de integratiesector de integratie dekt. Het is duidelijk dat onderwijs en tewerkstelling in dit verband belangrijk zijn. De integratiesector is eigenlijk een soort sociaal kapitaal dat een verbinding brengt tussen gemeenschappen en allerlei instellingen. Als er iets misloopt is het altijd de fout van de integratiesector en niet van onderwijs en tewerkstelling. In Brussel gaat het concreet over achttien mensen in een stad met meer dan een miljoen inwoners.

Een tweede ervaring houdt verband met de vraag van Kind en Gezin om bij Foyer een centrum te mogen openen. Kind en Gezin had immers onvoldoende contact met de mensen zelf in de wijken. Als Roma vandaag de weg vinden naar Kind en Gezin, dan is het via de Foyer, dus via de integratiewerking.

Mede op basis van deze ervaringen is de spreker ervan overtuigd dat, als er een EVA-structuur wordt opgericht, de vzw-werkingen in Brussel zullen blijven bestaan. De EVA zal zelf vzw-structuren in het leven roepen of er een beroep op doen om aansluiting te vinden met de wijken zelf.

Inburgering en integratie vereisen eigenlijk een andere soort werking. Het is niet juist dat Foyer geen werkingen kan afstoten. Bij de start van bon werd de CNM-werking van Foyer in Molenbeek overgenomen door bon, zonder dat Foyer daartegen geprotesteerd heeft. Intec Foyer (in het kader van Brutec), een vormingsproject voor laaggeschoolden in nieuwe technologieën, werd zonder probleem afgestaan. Het bestaat nog altijd, zij het onder een andere naam. Het is dus niet waar dat Foyer hier de bedoeling heeft om de eigen vzw te verdedigen.

De spreker stelt wel vast dat men met die achttien personeelsleden Brussel niet dekt. Het is wenselijk dat de andere werkingen zouden worden geregisseerd. Dat hoeft niet binnen een enkele vzw. Grootschalige instellingen hebben veel nadelen: een enorme overinvestering in de logistieke functies en in instellingen die voor zichzelf werk creëren. De spreker verkiest zo efficiënt mogelijk op het terrein te kunnen werken, op basis van een jaarplanning. Achttien personeelsleden is weinig, maar hij vraagt geen bijkomende middelen voor Foyer. Als er middelen vrijkomen, mogen die gerust worden gebruikt voor de Brusselwerking van het Minderhedenforum. Het zou wel goed zijn als er hierover overleg zou zijn. De VGC is daarvoor de ideale instantie, met een objectieve, neutrale en democratische positie.

Het is niet nodig dat alle middelen worden overgeheveld naar de VGC. Er kan perfect afgesproken worden dat de VGC niet alleen een regierol heeft, maar ook effectief kan meedenken met een aantal andere mensen uit de sector, met flexibiliteit. Als de Vlaamse werkingen het goed doen in Brussel, dan is het omdat ze verplicht zijn om te renderen.

De heer Leman pleit dus voor een flexibel orgaan in Brussel, bestaande uit meerdere vzw's, gecoacht door de VGC. Hij ziet het voordeel niet van een EVA-structuur. Het zal een aantal zaken verzwaren, opnieuw vzw-werkingen in het leven roepen en de aanpak categorialiseren. De Brusselse werkingen worden best samen bekeken. Dat zal leiden tot een grotere output. De enige werking die er nu niet onder valt is eigenlijk bon. In plaats van meer werkingen die nu al onder de VGC zitten daaruit te trekken, kan men bon daar gewoon aan toevoegen.

5. Antwoorden van de heer Eric De Jonge

Op de vraag van mevrouw Zamouri hoe het effect van de inspanningen kan worden gemeten, antwoordt de heer *Eric De Jonge* dat meten weten is. Er wordt echter weinig gemeten, ook in Vlaanderen. De informatie die wordt uitgewisseld is niet altijd op elkaar afgestemd. Hij pleitte voor iets langere NT2-trajecten zodat men ook op dat niveau iets meer weet.

Op de vraag van de heer Caron of de rol van de VGC dezelfde is als die van de provincies antwoordt hij bevestigend. De VGC speelt inderdaad een regionale rol.

De heer Durnez vroeg hoeveel loketten men moet organiseren. Er zijn acht Huizen van het Nederlands. Op dit ogenblik zijn er acht vzw's, dat wordt delokaal georganiseerd. Hij sluit zich aan bij het voorstel van de heer Lauwers dat er naar de centrumsteden moet worden gekeken om dat zo efficiënt mogelijk te doen. Bon investeert heel veel in de eenloketfunctie in Brussel. Door het Huis van het Nederlands wordt dat ook af en toe naar voren geschoven als een van de 'good practices'. Zowel bon als het Huis van het Nederlands zorgt voor een medewerker. Voor de buitenwereld is het niet duidelijk wie voor welke organisatie werkt.

De heer Delva benadrukte de samenwerking met Antwerpen en Gent. De spreker sluit zich daarbij aan. Er zijn veel gemeenschappelijke elementen voor de acht onthaalbureaus, dezelfde noden en complexiteit worden aangevoeld. Steden hebben andere uitdagingen dan een provincie.

In Brussel moet men inzake inburgering werken op basis van vrijwilligheid. Uit contacten met Franstaligen, zowel in Brussel als Wallonië, blijkt dat die het Vlaamse inburgeringsbeleid in Brussel aan het inhalen zijn. Er ligt een plan voor om in Brussel een zevental onthaalbureaus langs Franstalige kant te voorzien. Er is dus afstemming nodig met de Franse Gemeenschap en met de Brusselse realiteit. De vzw bon moet daar zeker een rol kunnen spelen.

De heer Segers suggereerde om de gemeenten en OCMW's vanuit de VGC te benaderen. In Brussel is er echter ook een Gemeenschappelijk Gemeenschapscommissie (GGC). Misschien moet men daar zijn heil zoeken.

Wat het voorstel van het Kruispunt Migratie-Integratie betreft, stelt de heer De Jonge vast dat de breuklijn tussen de eerste en de tweede lijn benadrukt wordt. Hij inspireert zich op de 'European principles of integration', waar men zegt dat integratie een proces in twee richtingen is. De persoon van vreemde origine moet inspanningen doen om zich te integreren, maar de ontvangende maatschappij moet inspanningen doen om die persoon te laten integreren. In dit kader kan men zich afvragen of de breuklijn in kwestie wel een goede zaak is.

De heer De Jonge wil zelf twee voorstellen doen. Een daarvan werd reeds besproken tijdens de consultatieronde, waar men de regio's benadrukte. Dit lijkt hem een valabel voorstel maar men moet wel bekijken hoe men dat concreet kan aanpakken. Er was een opmerking dat de steden zich zouden kunnen verenigen. Waarom geen twee werkingen, met de drie steden en de vijf provincies?

6. Antwoorden van de heer Paul Van Steenvoort

Voor de heer *Paul Van Steenvoort* is er geen tegenstrijdigheid tussen een lokaal beleid voeren en als lokaal bestuur elementen van een Vlaams beleid uitvoeren. Dat gebeurt nu trouwens al en dat werkt in de praktijk. Een lokaal bestuur kan ook tegelijk een registratorsrol en een actorrol opnemen zolang beide goed gescheiden zijn en er een juiste structuur voorhanden is. Waar Antwerpen voor pleit, is dat de lokale regierol inhoudt dat men sneller kan inspelen op een bij uitstek snel wisselende omgeving, met nieuwe doelgroepen en nieuwe problemen. Men mist daar momenteel de slagkracht voor.

De regierol in de stad Antwerpen wordt het best gespeeld door het lokale bestuur. Het gemeentebestuur van Antwerpen is het best geplaatst om te weten wat te doen, welke programma's te ontwikkelen en aan wie na overleg de uitvoering het best wordt toegewezen. Daarnaast kunnen er eigen initiatieven van het gemeentebestuur als actor zijn. De stad heeft veel ervaring op domeinen als welzijn, kinderdagverblijven, ouderenzorg, stedelijk onderwijs enzovoort. Op al die domeinen werd ervaring ontwikkeld om de twee rollen met elkaar te verzoenen. De stad heeft de eigen activiteiten op dat vlak ondergebracht in een autonoom gemeentebedrijf. Zo zijn bijvoorbeeld de ouderenvoorzieningen ondergebracht in het zorgbedrijf, de ziekenhuizen in een stedelijk netwerk. Hetzelfde geldt voor het stedelijk onderwijs en de kinderdagverblijven.

Waar men in Antwerpen wel op de honger blijft zitten, is dat de conceptnota niet duidelijk is hoe de structuur er voor Antwerpen, Gent en Brussel kan uitzien. Dat debat moet snel en grondig worden gevoerd.

Er was een opmerking van de heer Segers over de contacten en informatie-uitwisseling met het op te richten EVA. De spreker beaamt dit. Hij heeft er wel niet voor gepleit Antwerpen, Gent en Brussel in het EVA op te nemen. Het zou immers kunnen dat een EVA met die steden de hele structuur scheeftrekt. Er is wel gepleit voor uitwisseling van kennis, ervaring en best practices, ook met de 'losse structuren' van Antwerpen en Gent. De stad Antwerpen is daarvoor vragende partij.

7. Antwoorden van de heer William Blondeel

De heer *William Blondeel* herkent zich goed in het VGC-verhaal. De provincie Oost-Vlaanderen werkt trouwens heel goed samen met de VGC.

De spreker houdt een pleidooi voor samenwerking maar daar moet resultaat bij worden geboekt. Men haalt pas resultaat als het samenwerken wordt verbonden aan bestuursniveaus met impact op de werkelijkheid. Dat moet op het bovenlokale niveau gebeuren en wordt niet opgelost met de lijn die het Kruispunt voorstelde of met de intergemeentelijke samenwerking van de heer Van Schuylenbergh. Door die manier van werken zal men de categorialisering kunnen verzachten en inbedden in een ruimere context.

De heer Blondeel merkt op dat men niet zonder het middenveld kan. Elkeen heeft wel zijn taak. Hij stelt voor dat men op alle overheidsniveaus een soort van hygiëne zou ontwikkelen en uitmaken wat men als overheid zelf moet aanpakken en wat men best overlaat aan anderen.

Het grote risico dat men nu loopt, heeft met de integratiesector te maken. Daar heeft het middenveld de sterkste traditie. De vrees van de sector voor wat er kan gebeuren is perfect

te begrijpen. Er zijn ook andere actoren zoals samenlevingsopbouw en nog wat kleinere actoren die zich rond concrete gevallen verenigen. Men moet echter opletten de traditie van de integratiesector niet verloren te laten gaan.

Wat de discussie over de regierol versus actorrol betreft, is de spreker niet dogmatisch. Zijn ervaring leert dat men een en ander best van elkaar scheidt. Als men platformbouwer wil zijn, is het meestal niet goed dat men ook actor is. Een platformbouwer moet in een neutrale positie staan. Anderzijds moet men nieuwe dingen kunnen initiëren. Een voorbeeld hiervan is de aanpak van de problematiek van de ouderenzorg en vergrijzing in de allochtone gemeenschap. De provincies Oost-Vlaanderen en Limburg hebben op een bepaald ogenblik daar zelf een initiatief genomen.

IV. REPLIEKEN EN AANVULLENDE ANTWOORDEN

Mevrouw *Khadija Zamouri* verklaart de Foyer erg goed te kennen. Ze meent dat de heer *Leman* haar verkeerd begrepen heeft. In de conceptnota staat toch dat de regierol in Brussel aan de VGC zou worden gegeven. Ze heeft zeker geen kritiek willen leveren op de Foyer of op de regierol van de VGC.

De heer *Johan Leman* merkt op dat er een verschil is tussen de positie die een werknemer heeft binnen een EVA en binnen een vzw. Beide werken in een andere context. Men heeft in dit soort werk mensen nodig die een aantal jaren het beste van zichzelf geven en zich zeer flexibel, gedreven en creatief opstellen, zeker in een stad als Brussel. Men heeft mensen nodig die met enthousiasme en professionele capaciteit onmiddellijk inzetbaar zijn en kunnen optreden. Als men dat in Vlaams-Brussel zou verliezen, betekent dat een serieuze stap achteruit.

Mevrouw *Fatma Pehlivan* heeft het gevoel dat er bij niemand echt grote weerstand is ten opzichte van een coördinerende structuur op Vlaams niveau. Dergelijke structuur heeft voordelen op het vlak van coördinatie van het beleid, verzamelen en uitwisselen van expertise en ervaring. Wat de structuur precies moet zijn, een EVA of een vzw, moet politiek nog worden uitgeklaard.

De vraag wat men precies onder regio's moet verstaan, werd vandaag niet uitgeklaard. Voor Brussel is het wel duidelijk maar voor de rest van Vlaanderen niet. Wordt Limburg al dan niet als een regio beschouwd? De grootsteden worden uit de provincies gehaald maar hoe zit het dan met de rest? Gaat het om een regio of verschillende regio's? Die vragen moeten nog een antwoord krijgen.

De heer *Bart Caron* vraagt hoe zinvol het is om delen van Vlaanderen in het EVA op te nemen en delen niet. Beseft men de complexiteit die dit zal geven, niet alleen op structureel vlak maar ook inzake personeelsbeleid? Men gaat met verschillende soorten statuten zitten.

De heer *William Blondeel* stelt met betrekking tot de discussie over de regio's dat men geen nieuwe dingen moet creëren als men niet eerst kan aantonen dat de bestaande dingen niet werken. Op de vraag over de aanwezigheid in de steden antwoordt de spreker dat hij vanuit zijn functie ontzettend veel geleerd heeft van zijn collega's van de stad Gent. Het omgekeerde is trouwens wellicht ook waar. Om het met een boutade te zeggen: mensen werken samen, structuren niet. Men kan problemen dus grotendeels oplossen door over de grenzen heen samen te werken. Daar is wellicht een of andere structuur voor nodig. Voor een stad als Antwerpen of Gent is het op een of andere manier wijs om een entiteit te creëren. Maar het moet ook mogelijk zijn om vanuit een hogere overheid op te treden.

Als woonwagenbewoners niet terecht kunnen op de doortrekkersterreinen in Gent, gaan ze naar Evergem of Sint-Martens-Latem. Het probleem verlegt zich dus en dan moet men vanuit een iets hogere overheid zoeken naar een gezamenlijke oplossing.

Annick DE RIDDER,
voorzitter

Fatma PEHLIVAN,
verslaggever

Gebruikte afkortingen

bon	Brussels Onthaalbureau Nieuwkomers
CAW	centrum algemeen welzijnswerk
CISO	Service Center Centrum voor Informatie en Samenlevingsopbouw
CNM	Coördinatie Nederlands voor Migranten
COC	Centrale OndersteuningsCel Sociaal Tolken en Vertalen
EVA	extern verzelfstandigd agentschap
GGC	Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie
IVA	intern verzelfstandigd agentschap
NT2	Nederlands als tweede taal
OCMW	Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn
VDAB	Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding
VGC	Vlaamse Gemeenschapscommissie (van het Brussels Hoofdstedelijke Gewest)
VLABEST	Vlaamse Adviesraad voor Bestuurszaken
VVSG	Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten

BIJLAGE

Directie sociaal beleid

Vragen naar Erik Van den Begin
Tel/Fax 016-26 73 02
E-mail Erik.vandenbegin@vlaamsbrabant.be
Ond.nr 0253.973.219
Uw kenmerk
Ons kenmerk

Dossierkenmerk



Provincie Vlaams-Brabant - Provincieplein 1 - 3010 Leuven

Aan het Vlaams Parlement
T.a.v. de voorzitter van de commissie Bestuurszaken
Mevrouw A. De Ridder
Vlaams Parlement
1011 Brussel

15 december 2011

Geachte voorzitter,

Betreft: standpunt provincie Vlaams-Brabant over herstructurering inburgerings- en integratiesector (en nieuwe stellingname van Kruispunt Migratie-Integratie hierover) naar aanleiding van de hoorzitting in commissie Bestuurszaken van 29 november 2011

De hoorzitting in het Vlaams Parlement en de nieuwe stellingname van het Kruispunt Migratie-Integratie hebben de provincie Vlaams-Brabant niet doen twijfelen aan haar pleidooi voor een provinciale inbedding, integendeel zelfs. Graag maken we ons standpunt nog eens kenbaar aan de leden van de commissie Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Decreetsevaluatie, Inburgering en Toerisme. Daarmee zetten we niet alleen het VVP-standpunt kracht bij dat al tijdens de hoorzitting aan bod kwam, maar reageren we tegelijkertijd op het nieuwe voorstel van het Kruispunt.

De provincie Vlaams-Brabant heeft recent een sterk pleidooi gehouden voor de provinciale inbedding van de werkzaamheden van de integratie- en inburgeringssector. Onze manier van werken integreert het onthaal van nieuwkomers en anderstaligen met de ondersteuning van lokale besturen in hun regierol op het vlak van integratie, een breed scala aan vormingsactiviteiten en interculturaliseringstrajecten, en de organisatie van een provinciedekkend aanbod van sociaal tolken en vertalen. Meer algemeen vertrekken we van een constructieve samenwerking met alle maatschappelijke organisaties die op welke wijze dan ook betrokken zijn bij integratie en inburgering, waaronder het Huis van het Nederlands. De ervaringen met deze efficiënte manier van werken zijn voor ons altijd de inspiratie geweest in ons verzet tegen de plannen van de minister. Ze vormen ook de basis van het alternatief waarin wij geloven. En wij niet alleen, getuige de massale steun vanuit onze lokale besturen en andere partners voor een (overigens nog altijd onbeantwoorde) brief die wij hierover aan de minister hebben gestuurd.

Het Vlaams diversiteits- en gelijke kansenbeleid is verkokerd. Dat is geen kritiek, het is onontkoombaar gezien de schaalgrootte van het gewest en zijn overheid. Gelijke kansen en toegankelijkheid vallen onder een andere minister dan integratie en inburgering, en dan kansarmoede en leeftijdsgebonden materies. Die verkoking op zich is geen probleem, mits op een lager niveau de thematische bakstenen worden vermeteld tot een geïntegreerd huis dat tegemoetkomt aan de noden van lokale besturen en kansengroepen. Het is die integrale en gebiedsgerichte aanpak waarvoor de provincie als geen ander geschikt is.

Wij hebben de laatste jaren veel geïnvesteerd in een horizontale benadering van het gelijke kansenbeleid. Het hokjesdenken, waarbij mensen óf allochtoon zijn, óf vrouw, óf homoseksueel, óf een beperking hebben... is achterhaald. Weinigen houden nog vast aan een louter categoriale aanpak. Ook op Europees niveau zijn overheids- en belangenorganisaties al lang voorbij deze manier van denken en het is dan ook vreemd dat men nu een stap terug wil zetten met een agentschap dat zich, ook in haar regionale vertakkingen, uitsluitend op het etnisch-cultureel thema zal richten.

Afgezien van deze bredere visie op diversiteit en gelijke kansen, kunnen wij ons vinden in het streven naar een geïntegreerde (samen)werking van de actoren in de inburgerings- en integratiesector. De provincie Vlaams-Brabant heeft dan ook met verbazing kennis genomen van het nieuwe standpunt van het Kruispunt Migratie-Integratie. Los van de inhoud is het ongelukkig dat het Kruispunt dit standpunt in de officiële hoorzitting naar voren heeft gebracht, zonder voorafgaandelijk overleg met de sector. Dit doet afbreuk aan de duidelijkheid rondom de rol en positionering van het Kruispunt binnen het debat over de herstructureringen. In onze kritiek op de denkpiste van het Kruispunt staan we trouwens niet alleen. De coördinatoren van de onthaalbureaus distantieerden zich hiervan al, en dit zowel omwille van de inhoud als omwille van de manier waarop dit tot stand kwam.

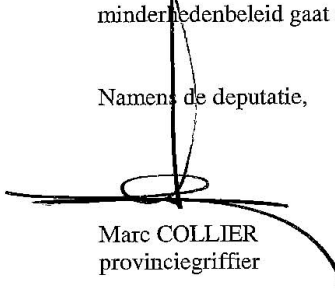
In de plannen van het Kruispunt is van een geïntegreerde werking geen sprake meer. De rol die aan de lokale besturen wordt toebedeeld is ondoordacht en overstijgt de draagkracht van de meeste kleinere gemeenten en OCMW's. Zij zullen om hun regierol waar te maken vaak afhankelijk blijven van andere organisaties, zoals de provincie. Het onderbrengen van de huidige onthaalwerking (m.n. taal en maatschappelijke oriëntatie) bij de lokale besturen is eigenlijk zeer onlogisch. Deze werking is zo generiek en grootschalig dat een centrale(re) aanpak in dit domein aangewezen is.

Zoals we al eerder te kennen gaven zijn we niet enthousiast over het idee van één EVA, maar we zijn dat net zo min voor één private vzw voor louter de integratiesector. Wij blijven van mening dat onthaal en integratie publieke taken zijn.

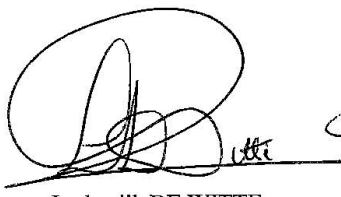
Inclusieve aanpak van alle soorten gelijke kansenbeleid, efficiënte inburgering, diepgaande kennis van de regionale en lokale context, een enorm netwerk, een sterk gewaardeerd vormingsaanbod, positieve feedback van de Vlaamse administratie op plannen en verslagen, intensieve samenwerking met integratiediensten, een recente nominatie voor de emancipatieprijs en lokale besturen die ons volop steunen. Wij wachten op de eerste die ons kan uitleggen waarom deze werking geherstructureerd moet worden. Natuurlijk is er ruimte voor verbetering, afstemming en samenwerking, maar laten we die weg dan inslaan op basis van een inhoudelijke discussie en met een gezamenlijk doel voor ogen.

De Vlaamse regering besliste in het kader van de interne staatshervorming dat provincies in de toekomst ook voor persoonsgebonden materies activiteiten kunnen uitvoeren als Vlaanderen dit decretaal of via een bestuursovereenkomst voorziet. Het mag duidelijk zijn: voor het minderenbeleid gaat de provincie Vlaams-Brabant dit engagement graag aan!

Namens de deputatie,



Marc COLLIER
provinciegriffier



Lodewijk DE WITTE
provinciegouverneur



Karin JIROFLÉE
gedeputeerde voor diversiteit